

IVAN RATAMA

DRØMMERNE

Et eksperiment og en
spekulasjon -

En kortroman
eller en len-
gre novelle -

(c) Copyright, Det Arkaiske Forlag.

ISBN: 978-82-8325-082-4

PRESENTASJON AV DRØMMERNE:

DETTE SKAL VÆRE FØRSTE KAPITTEL OG KAP-
ITTELREKKEFØLGEN SKAL DERMED FORSKYVES

Sommeren 1985 brøt Waldemar Jonatan seg inn i det de trodde var ett tomt hus i bygda de bodde i. De fant en dør i kjelleren som sto åpen. Mennesker i bygda hadde lenge snakket om at de ikke hadde sett vedkommende som bodde i huset, det var en eldre mann som het Geir hustavig, på lenge og de lurte på om han hadde reist bort uten å si ifra, det var han nemlig kjent for å gjøre, eller kanskje hadde han blitt syk og var sengeliggende? Han hadde forøvrig ikke hjemmehjelp men var rimelig frisk og rask så det var ingen som jevnlig kom innom ham som kunne sjekke om han hadde det bra. Men Waldemar Jonatan og hans barndomskamerat Fredrik gikk dit, det hele var tilfeldig, de var ute og gikk og snakket og plutselig befant de seg ved huset. Fredrik spurte "Tror du han er død" og Waldemar Jonatan sa "Kanskje vi burde sjekke". Så la han til "Vi kan jo alltid si at vi var bekymret om noen spør". De kjente på dørhandtaket på inngangsdøren, men den var låst og da de gikk rundt huset så de at alle vinduene var lukket også, men tilslutt fant de en dør i kjelleren som de fant ut sto ulåst. De gikk inn og lukket døren bak seg. Det var helt mørkt i rommet men de forsøkte seg frem langs veggen og fant raskt en lysbryter. Rommet ble gult. Lyset fra en gammel lyspære full av støv og døde insekter var uapetittlig og grelt. De gikk innover i huset, opp en trapp og kom ut i stuen. Der sto det et høyt bord med et åpent Frimerkealbum på og det lå en pinsett og en skål med vann der. Peisen hadde dødd ut. Det luktet kjeks i værelset. Men så så de noe. Noe rødt på gulvet. De gikk ut i kjøkkenet hvor det røde sporet førte dem hen og de så det som sannsynligvis var huseieren død og forslått, blodig som kreftavføring, liggende med hodet ned på gulvet. De fikk panikk men følte også at det var ett snev av spenning over dette. De så en koffert med penger stå på gulvet og den var åpen. De tok den med seg og forlot huset. De gjemte kofferten i et gammelt bilvrak ute i skogen, det var ingen biloppbyggere i bygda som var interessert i gamle vrak så dette skulle være rimelig trygt. Så gikk de hjem hver til sitt og lovte at de skulle spare pengene til de ble eldre og trengte dem, da kunne de gjøre bedre nytte av dem. Men neste morgen på skolen ble Waldemar Jonatan tatt inn på rektors kontor. Moren hans og politiet var der. De ba ham om å sette seg og gikk rett på sak. Det hadde skjedd ett mord i bygda og Waldemar Jonatan var av Fredrik blitt utpekt som drapsmannen. Han hadde sagt til sin mor når han kom hjem i går at de hadde vært hos Geir Hustavigs sin bopel og funnet en vei inn og da han så dem komme ble han så forbannet at han kom inn og han løp mot dem og da hadde Waldemar Jonatan ifølge Fredrik grepet en ildrake og slått til ham så han besvimte og Fredrik hadde blitt tvunget til å bære ham ut på kjøkkenet. Kofferten med pengene de tok ble ikke nevnt. Den fant Waldemar Jonatan at hadde blitt fjernet senere. Det viste seg senere at det var noen som ville ha gammel spillegjeld som hadde slått ihjel og drept Geir Hustavig, men de tok ikke med seg kofferten fordi en nabo akkurat da kom på Inngangsdøren for å låne sukker og de forsvant ut bakdøren og lovte at de skulle komme tilbake senere, men så hadde begge havnet i glattcelle dagen etterpå for fartskjøring og for å stikke av fra politiet. Ingen hadde forresten mistanke til dem for drapet på Geir Hustavig. Det fantes ikke bevis men nå ville politiet ha Waldemar Jonatan sin forklaring og moren hadde blitt tilkalt siden han var mindreårig. Han fikk ganske enkelt skylden. De trodde på Fredrik sin forklaring. Dette fordi Waldemar Jonatan faktisk hadde rørt borti ildrakeren og den var jo drapsvåpenet.

Han var for ung til å havne i fengsel og kom heller ikke i kontakt med hjelpeapparatet, saken ble henlagt grunnet bevisets stilling, Waldemar Jonatan innrømte aldri skyld, men hele saken ødela hans forhold til hans mor og far, faren ble etterhvert alkoholisert og endte opp på trygd, og bygda begynte å le av ham og være sur og aggressiv overfor ham.

"Går du her og slenger sa de til ham når de traff ham i sentrum av bygda.

"Få deg jobb".

De trodde alle at han var en simpel og kaldblodig drapsmann og de få som tok ham i forsvar ble raskt hysjet ned og turte tilslutt ikke å heve sin røst. Årene gikk og Fredrik kom tilbake til bygda. Han hadde da finslipt og strammet opp sin historie. Han hadde nå ikke engang vært inne i huset, han var faktisk ikke med ham dit i det hele tatt den dagen, han hadde bare hørt ham skryte av drapet i etterk til kompisene sine og gikk rett til politiet sammen med sin mor som den gode og anstendige borgeren han var. Men han hatet ikke Waldemar Jonatan lenger han hadde tilgitt ham, sa han, det hele var vakkert og høytidlig. Han skulle ikke klare å ødelegge andres liv med sin elendige umoral og fändenivoldske kriminalitet. Du har gjort nok for å ødelegge for meg, sa Fredrik. Nå er det jeg som tar tilbake makta i forholdet mellom oss. Jeg har måttet snakke med psykolog om dette her, hvordan du sa at jeg hadde vært inne i huset med deg og hjulpet deg til å bære et mordoffer gjennom ett rom. Du kan ikke skade meg lenger. Nå må du ta ansvar for dine handlinger for det har du alltid nektet å gjøre. Ansvar for sine handlinger hadde han aldri tått, hvorfor skulle han det, han hadde jo aldri gjort noe galt, men skyld og skam, det hadde han måttet tåle. Han ble aldri dømt i retten, men på bygda, der ble han dømt. Ingen røyk uten ild sa de, ingen snakker uten en god grunn, så du må jo ha gjort noe. Hva vet vi ikke helt men kanskje vi finner ut av det endag. Taper, sa de. Homo, sa de. Punker, sa de. Men ingenting stemte. Han kunne bare ikke bevise det for da måtte han bruke argumenter for å overbevise dem og ville det alltid finnes motargumenter og de ville ikke begynne å tenke nytt rundt denne saken. De visste hvordan alt hadde skjedd. Alle trodde på Fredrik og eventuelle digitale og tekniske og taktiske spor var borte. DNA materiale også. Nå var det bare relasjonen og konflikten mellom ham og Fredrik som holdt liv i saken og som beviste hva som hadde skjedd. Han hadde blitt trodd fordi han hadde sagt ifra. Og etterhvert så glemte folk alle de små detaljene somtalte imot Fredriks Uskyld. En nabo hadde sett ham rote rundt inne i en bil i en skog helt alene. Han, Waldemar Jonatan kom seg ikke forbi, Fredriks kommentarer, latter, hån, han måtte overbevise ham for å bli erkjent uskyldig eller bygda, men kommentarer var alt han møtte. De begynte bare å diskutere. Det skjedde ingenting dramatisk som la opp til nytolkning av saksmaterialet. Det dukket ikke opp ny informasjon i saken. Så fikk Waldemar Jonatan høre at Fredrik hadde blitt rik. Han hadde visst vunnet en million på et lodd i det lokale pengelotteriet fra det lokale samvirkelaget. Han visste godt med seg selv at de pengene kom far kjøkkenet til Geir Hustavig som de hadde tatt med seg den dagen. Fredrik hadde bare gjemt den unna i kjelleren i moren sitt hus og kanskje også involvert henne i saken. De hadde faktisk aldri vært så veldig gode venner, når han nå i ettertid begynte å tenke og kjenne etter. Fredrik hadde alltid vært på ham, presset, ertet, ledd, kommentert. Kanskje var de ute etter å ta ham. For noe. Han visste bare ikke hva. Men Fredrik hadde blitt hans livsnemesis. Han var hans sakskompleks og bevisbyrde og hendelsesforløp. Han Var Alt. Han definerte den han var. Han slapp aldri unna. Og aggre-

sjonen når hans historie ble utfordret eller truet, når den vedtatte sannheten ble rokket om på og snudd og endevent, da kunne han bli raserende. Og han hadde sett det raseriet. I kjelleren til huset til Fredrik da de var åtte, seks år før innbruddet hos Geir Hustavig.

"Din dritt"! Spydde han etter han.

"Tror du at du er bedre enn meg"!

"Du hadde alt jeg hadde ingenting"!

Når da lurte han.

"Jappetiden på 1980-tallet".

"Skulle egentlig bare latt det fare, men jeg er ennå for sint. Du har gjort meg en stor urett".

Fredrik hadde gjort ham til hans livsnemesis lenge før innbruddet skjedde, til og med uten at det var hans feil, han hadde jo selv følelser i saken, som ville vært der uavhengig av hva han gjorde eller sa. Han følte jo selv at det var sånn selv om han "Hadde alt", og ga uttrykk for det og, noe han desverre hadde gjort, for å uttrykke egen seriøsitet som kommende storsamler. Han visste vel ikke om Fredriks såre og vonde følelser. Hvordan skulle han kunne vite at han mistrivedes som Arbeiderklassegutt i en hjemby som besto stort sett av det.

Nei, han så skyld som en ytterst tvilsom og lite komplisert og uvillet greie. Skyld var man ikke bare skyld i selv. Det den uskyldige sa og gjorde som reaksjon etterpå var også en del av det hele.

"DU såret meg".

"Jeg visste ikke at DU ville bli så såret".

Skylden var personlig idømt. Skylden var noe man umulig kunne ha visst om.

"Det går jo an og bruke vanlig menneskelig intelligens og medfølelse".

Jo, men det fikk jo aldri jeg møte.

"Fordi du sårer andre".

Og nå var han drapsmann. Ja, nå er du drapsmann. Nå kan du angre. Skyld som livslang dom. Og det han ble dømt for var for å ha for lite kunnskap. Han ble ikke dømt for det han hadde gjort, men fordi han ikke visste om det eller hvordan det kom til å bli oppfattet. Men Fredrik forsto det, han var flink med spillet og kunne og hadde tenkt ut alle eventualiteter og alle bortforklaringer og unnskyldninger hadde han vært gjennom allerede som ti-åring, to år etter denne hendelsen. Han var en spiller. Men spillere var uskyldige. Fordi de kunne bruke de sosiale spillereglene til sin fordel og bevise uskyld. Om du var veltalende - hvordan kunne du være skyldig? Om du hadde gode argumenter - hvordan kunne du være skyldig? Om du hadde følelsesmessig visdom - hvordan kunne du være skyldig? Nei, Fredrik var uskyldig. Han overbeviste alle. Fordi han var en mer normal type enn problembarnet Waldemar Jonatan. Og derfor falt de positive følelsene sin oppmerksomhet automatisk i retning av ham.

PRESENTASJON AV BYGDA OG
BORGER-GRUPPENE:

FØRSTE KAPITTEL

Fra og med de første tider har det vært forskjellige hovedgrupper og undergrupper av mennesker i vårt Norske samfunn. Dette er fortellingen om disse gruppene og deres innbyrdes samspill og opplevelse av seg selv og av hverandre.

Han var borgeren og representerte vanlige mennesker og deres livsstil. Han visste at han hadde rett og klarte alltid å bevise det også. Motstanderne hans i nabolaget, familien eller i politikken manglet simpelthen argumenter eller logikk i de få de hadde. Han triumferte ikke med sin overlegenhet. Han følte nærmest medlidenhet med de andre gruppene, de kunne og skulle reddes, enten gjennom bønn eller medisiner. Han hadde lovverket til sin disposisjon. Der sto det klart og tydelig at det var en forbannet plikt å hjelpe mennesker som var i nød. Og det var de alle sammen. De var ikke dårligere mennesker enn ham, de bare forsto mindre og hadde ikke den samme naturlige autoriteten. Borgeren var dominant, på en rolig og saklig måte, han tenkte mer enn han følte fordi han var normal, og hans normalitet var ensidig og korttenkt. Borgeren var alltid pliktoppfyllende og brøt aldri loven, han snakket seg ut av klammeri med loven i eventuelle vanskelige situasjoner med å bruke sin sosiale status, og var det noe eller noen som kunne true hans hederlighet og hans rykte i nabolaget og familien og på arbeidsplassen, så varslet han straks, uten dårlig samvittighet, de lokale myndighetene. Han bisto etterforskningen så langt hans kunnskap om saken tillot det. Men borgeren visste også å gjøre bruk av følelsene sine, spesielt overfor unormale personer som måtte takles og håndteres, da hjalp følelsene ham til å kjenne etter hvor grensene gikk. De skulle ikke klare å lure ham. Han var reflektert, på en voksen og nyansert, men samtidig kritisk og streng måte. Han visste hvor han hørte hjemme. Det var fordelene ved å være borger: det var ingen som kunne ydmyke ham ved å beseire ham i argumentasjon, for idet argumentene ble gode nok var de overertatt av ham, og det var ingen som kunne omvende ham. Han var og kunne bare være det Tidsånden åpnet for. I bestemte historiske epoker som på 1960-tallet var Tidsånden full av påvirkning og borgeren og hans barn åpnet seg opp for noe de ikke forsto. Først når samfunnet var blitt sånn og det ikke var gjennom Tidsånden han nærmet seg det, forsto han det, fullt ut, uten tvil. Borgeren var flinkere i alt enn den onde og den populære, ihvertfall enn den unormale taperen. De som klarte å motbevise dette hørte hjemme i historiebøkene eller ble raskt overertatt ved å skrive dem inn i borgerens historiebøker. Borgeren eide historien. Borgeren forvaltet historien. Den onde og den populære og taperen hadde ingen egen historie, de ble til gjennom borgerens historie, som en ubetydelig del av hans historie. Borgeren var selve realiteten. Alt som fantes var til på grunn av ham, han selv eller Gud hadde skapt det. Men det ville være blasfemisk av ham å sammenligne seg med Gud, han underkastet seg ham, det var de andre gruppene som gikk rundt og trodde at de var Gud.

Borgeren kom i to typer: den religiøse og den ikke-religiøse. Den religiøse kunne være fordømmende, tolerant eller typisk. Den fordømmende er rasistisk, homofob og kvinnefiendtlig. Den tolerante er Evangelisk og teologisk og tolker Bibelen, ikke bare mener og tror. Den typiske var en figur Kristendomsotstanderne trengte for å bevare bildet av en gammeldags Kristendom, og den typiske var derfor gammeldags og overtroisk, men sjarmerende og sosial av seg. Den religiøse har den sterkeste viljen av alle gruppene og undergruppene, fordi hans og hennes biologiske sammensetning var en naturlig autoritet, de andre er barn, avkom, han og hun er en forelder, derfor hatet de ham så mye og derfor insisterte de på at alt den religiøse borgeren, uansett type, mente, var fordommer, og ingenting annet. De andre gruppene føler og tenker, men de gjør seg ikke alltid opp en mening og handler ut av det, og gjør de det blir de bare fanatikere. Den religiøse er fri i form av vesen, og natur og karakter. Den ikke-religiøse borgeren kom i to typer, den overfladiske og den engasjerte. Den overfladiske var aldri imot eller kritisk til eller latterliggjorde religion, han godtok den som en naturlig del av voksensamfunnet. Den var en del av historien, kulturen, tradisjonen og en del av voksensamfunnet. Det var bare det at den overfladiske ikke-religiøse ikke hadde noen form for naturlig behov for en Gud, eller bestemt verdisyn utenom normaliteten hans egen familie og hans egen bygd definerte, og den kunne de tre religiøse typene godta, ettersom den overfladiske ikke-religiøse var en naturlig del av voksensamfunnet. Borgeren som var religiøs kunne ikke godta det når den normale eller unormale taperen var uten en Gud, enten de hadde det valgt det bevisst eller av likegyldighet. Han var mest imot det når den onde og den mislykkede populære og den unormale taperen var uten en Gudstro, da var det ekstra krenkende fordi det føltes opprørsk, de var ikke en naturlig del av hans samfunn, de hadde kanskje meldt seg ut og ville starte sitt eget. Det skulle de nok hindres i å gjøre. Det var ikke krenkende og opprørsk når den ikke-religiøse borgeren og den vellykkede populære og den normale taperen var uten en Gud, noe de ikke alltid var. Så var det den engasjerte ikke-religiøse borgeren. Han var ikke overfladisk, og korttenkt i sitt normalitetsbegrep, det favnet vidt, og han kunne gjerne være en del av religionskritiske grupper. Han manglet et trosgrunnlag som kunne gjøre hans gyldige argumentasjon sterkere. Han var vennlig, åpen, sosial og tillitsvekkende, men aldri naiv. De ikke-religiøse borgerne er fri i form av normalitet for den overfladiske og fri i form av en helheltlig gjennomtenkt lo-gikk for den engasjerte.

Den onde var ikke en opprører, han var en som alle følte ikke hadde rett til å hevde seg eller gjøre opprør, dermed ble han sett på som ond. Han hadde massevis av normale egenskaper, men siden hans personlighet ikke kunne være seg selv fordi man ikke godtok den som naturlig autoritet slik som den religiøse borgeren, reduserte den mange av personlighetstrekkene til den reneste ondskap. Den onde var ofte dominant på en brutal og aggressiv måte, og ikke på en moralsk måte, slik som borgerens dominans, du følte ubehag ved denne dominansen, du følte deg ikke normal og verdifull ved å underkaste deg hans dominans. Den onde ville mer enn noe bli trodd og han ville bli trodd på noe borgeren trengte å se på som løgn for å overleve. Han ville bli trodd på at alt som var stemplet som ondt ikke var det likevel, og han ville bli trodd på at han kunne bestemme like bra som borgeren, og han trengte å bli trodd på at det var mye urett i samfunnet.

Alt dette måtte borgeren bare avvise. Alle de andre gruppene avviste det også, men de manglet borgerens evne til å bestemme over den onde når de hevdet det. Alt som var ondt var sett på som det fordi det var en god grunn til det, og bare borgeren kunne bestemme fordi bare han var normal nok til det, bare han styrte andre mennesker uten at de følte seg dårlig behandlet, det gjorde bare den unormale taperen og derfor hatet alle de andre gruppene og undergruppene ham. Og det var ikke mye urett i samfunnet, bare i utlandet og i fortiden men det var noen andres feil, ikke hans, det var sikkert feilen til sånne som den onde og den unormale taperen, de styrte vel der. Det var så primitivt der den onde og der den unormale taperen skulle styre. Det visste alle. Bare den ondes og den unormale taperens selvhevdelse var ond, fordi de hevdet seg som onde og ikke som gode. Den onde kom i to typer: den onde onde som Hitler og den gode onde som Stalin. Det er den onde onde som Hitler jeg har beskrevet hittil i kapittelet. Begge var forkastet av borgeren fordi de ville ha ett helt nytt samfunn etter det gamle og borgeren ville at alt skulle bli ved det kjente eller ihvertfall utvikle seg ut av det, ikke erstatte det. Det var samfunnet som skulle utvikle det nye, ikke små utbrytergrupper, da mistet man jo kontrollen på hva som foregikk og hvem som var hva i forhold til hva. Et hva, et hvorfor, et hvordan, det var den religiøse borgerens mantra, hans hellige leveregel, det var livsnødvendigheter i hans hjem. Disse tre holdt alt sammen. Kontroll var viktig for den onde onde og for den gode onde. Det var en arv fra borgeren de aldri helt hadde klart å riste av seg. Man kunne nesten si at hele deres tenkesett kom fra den religiøse borgeren, han var jo også skyldig i overgrep, fordommer og grusomheter. De bare klarte ikke å være den som holdt virkeligheten samlet med det, de åpnet opp dører som burde vært lukket. Borgeren kunne heller ikke tåle at andre enn ham selv, og ihvertfall ikke mennesker med lavere utdannelse eller lavere sosial status, skulle definere eller skape noe som helst. La dem skape kunst og kultur, men ikke verdier! Den onde var vanskelig å motsi for han måtte ha rett, selvfølgelig virket det mer irriterende og håpløst enn det virkettillitsvekkende. Han måtte ha rett ellers så vant den normale borgeren og da var den onde også en taper, slik som den unormale taperen. Derfor bygget han kulturer og sivilisasjoner. Den onde var fri i form av makt og i form av grenseløshet, men det som egentlig gjorde den onde onde og den gode onde fri, var når han overbeviste seg selv om at han var lykkelig, fordi lykke var en større sannhet enn normalitet.

Den populære er den tredje av de fire hovedmenneskegruppene. Han er dominant på en rolig, saklig og naturlig måte akkurat som med borgeren, når han er vellykket, men når han er mislykket så mobber, plager og bøller han, han triumferer over andre med sin dominans. Den har ingen samfunnsmessig funksjon eller positiv funksjon for ham utoverdet å øke velværet og øke selvfølelsen, og øke styrkenivået på maktutøvelsen. Den mislykkede populære er en psykopat som ikke lider og kan derfor ikke avsløres slik en ond psykopat kan, ordentlige psykopater reagerer andre mennesker på og vil unnsnippe eller vil til livs, men den mislykkede populære eller den vellykkede populære er det ingen som avslører eller vil eller kan avsløre fordi alle føler at han er noe positivt. Han er en lurendreier som låner penger og ikke betaler tilbake, han kommer med store ord og tomme løfter. Han er overflatisk men sam-

tidig kunnskapsrik, han er rolig som person, men alltid klar for å forsvare seg om det er nødvendig, ikke fordi han er redd for å ydmykes, men fordi han liker å kjenne kreftene spille i seg selv. Han hater ingen og stemples ikke som fordomsfull som den onde onde fordi den vellykkede og den mislykkede populære alltid klarer å snakke seg ut av situasjoner han er midt oppe i, uten at det virker kunstig eller halvveis. Han er ordrik og en ordkunstner med snakketøyet i orden. Han er høflig, men samtidig uansvarlig når det kommer til det som gjelder for alle de andre for den vellykkede populære og ansvarlig når det kommer til god oppførsel mot likesinnede for den mislykkede. Som sagt finnes det to typer av den populære; den vellykkede og den mislykkede. Den vellykkede er rik, smart, pen, og deltar i alt. Den mislykkede populære har behov for å hevde seg og mobber de som står høyere oppe på rangstigen enn ham, om han ikke er strategisk og mobber de svakere. Den vellykkede populære er en vinner, den mislykkede populære er en taper. Den vellykkede populære har dypereliggende følelser, tross alt, selv om de kanskje fremstår som overflatiske, men den mislykkede populære fremstår ikke som en med dypereliggende følelser, men han er likevel mer normal enn den unormale taperen. Den mislykkede populære ser på seg selv som overlegen borgeren som er for alminnelig for ham, og overlegen den onde fordi han er en drittsekk, og den er den mislykkede bare mot andre mislykkede, mens den onde onde er en drittsekk mot vanlige mennesker, den mislykkede populære er tross alt vanlig, selv om han også er spesiell. Den vellykkede populære ser på seg selv som overlegen borgeren, men ikke ut av barnslig overlegenhetsfølelse, ikke ut av mobbing eller plaging, ikke ut av behov, men ut av status, denne statusen har ikke den mislykkede populære og han må hevde seg gjennom å plage og mobbe og bølle. Begge to ser på de andre gruppene som foregangsfigurer eller forløpere for deres egen gruppe, fordi de representerer det negative både som alminnelig og ualminnelig, de tror på en Gud, de tror på samfunnet, de tror på landet sitt. Den populære typen tror bare på seg selv, og han trenegr ikke humanistiske verdier eller en kirke eller en rasjonalitet for å rettferdiggjøre det, slik som den onde og borgeren. Taperen føler han bare medlidenhet og forakt til overs for. Bidro man ikke fortjente man ikke bedre. Klarer man ikke å ta vare på seg selv så er man ingenting i den populære verden. Fordi da er man ikke populær og da liker man bare andre populære, og den vellykkede og den mislykkede populære har det til felles at de ikke liker å høre om at den onde onde kunne være populær hos det motsatte kjønn og en interessant samtalepartner, han er jo en drittsekk, ingen skal like ham, sier de begge. Borgeren liker også bare borgeren, mens den onde vil være som den normale mens taperen vil unslippe ham. Begge ser på seg selv som friggjorte, begge ser på seg selv som ferdige, begge ser på seg selv som pålitelige. Begge disse typene vekker tillit og begge utnytter den til sin fordel, de vil jo være populære. Den populære er fri i form av sosial status for den vellykkede, og den populære er fri i form av naturlig selvhevdelse for den mislykkede. Begge er fri med en ekstatisk livsfølelse knyttet til friheten, noe ingen av de andre gruppene har.

Så, tilslutt var det taperen av alle de fire hovedgruppene. Den normale taperen var bare en som var syk, fysisk eller psykisk, men som fungerte helt fint ellers, han eller hun var ikke preget av hat til noen bestemt gruppe mennesker, hadde ikke merkelige eller uforståelige religiøse eller politiske oppfatninger, hadde et jevnt og stabilt følelses og tankeliv uten de store hevntankene slik den unormale taperen kunne ha i de hissigste periodene; han eller hun var syk, men ikke avvikere. Den normale taperen er følsom, ressurssterk og intelligent. Den unormale taperen var i hovedpersonens tilfelle ett ondt, udnerkastet geni. Ondt, fordi han leste Tysk filosofi, underkastet fordi alle mobbet og trakasserte ham, selv taperne som bare var tapere uten de kjennetegnene som gjorde dem til personligheter, geni, fordi alle reagerte på ham og hans utstråling, hans fremtoning; hans personlighet uttrykket det alle tenkte på men som ingen snakket om, den uttrykket det alle visste bare var sånn men som ingen ville høre om, den uttrykket sannheten om tidsånden og samtiden, det den egentlig var mot de utenfor og de innenfor, det de egentlig gjorde seg skyldige i med de vakre ordene deres, det så de alle speilet i personligheten hans, han uttrykket lidelse ved dem, og det så de ikke at noen skulle kunne hevde å føle. Da måtte det være en vrangforestilling, psykiatrisk sett, og det visste de godt med seg selv, at det ikke var med ham. Hans personlighet var et speil på altdet de var, på samtiden og på deres egen personlighet. Alle verdier og alle argumenter og alle begreper ble avslørt der, fordi han led under dem og de visste at han ikke tullet. Men det fantes også en tredje type taper i tillegg til den følsomme og intelligente og den selvmedlidende lidende og alle de ordinære taperne, og det var den taperen som var blitt bevisstgjort, som var på vei til å bli ond, og som var sint. Taperen var fri i form av selvstendighet og egenskaper for den normale taperen, og i form av medfølelse og medglede med alt som lever som han klarte å sympatisere og harmonere med for den unormale taperen, og den bevisstgjorte taperen som er på vei til å bli ond er fri i form av minner og erfaringer, de beviser og bekrefter noe.

Så vil jeg i to avsnitt tilslutt i første kapittel fortelle om det sterke offer og det svake offer, og de ulike typer opprørere. Det svake offer forventes å tilgi og det er også sunnest for hans eller hennes psykiske helse. De er ikke bødler og dommere i seg selv, det er en grunn til at de regnes som svake ofre. Det sterke offer kan bestemme selv om det vil tilgi eller ikke, men for det sterke offer finnes ingen helbredelsesprosess som for det svake offer, for det er ikke skadet, det må gjenvinne sin styrke og det gjør det ikke gjennom kjærlighet, men gjennom overbevisning. Det svake offer er fanget i følelsene det er påført. Det sterke offer mesker seg i følelsene det er påført. Det svake offer har en side: det lider under forbrytelsen det er utsatt for. Det sterke offer har to sider: det lider under krenkelsen dens styrke er utsatt for. Det svake offer vil være fri. Det sterke offer vil ha hevn. Det svake offer vil leges. Det sterke offer vil også leges, men ved å få tilbake sin all-makt, ikke ved å gi slipp på de aggressive følelsene, for de skjerper den. Det svake offer er rotløs av krenkelsen, det sterke offer er rotfast av krenkelsen. Det svake offer trenger å se seg selv opphøyet, det sterke offer trenger å se forbryteren ydmyket. Det svake offer er en drømmer, men også genuint god. Det sterke offer er en realist, men også genuint egoistisk.

Det svake offer misforstås ofte som ond og som andre negative ting, fordi lidelse uten selvhevdelse er det negatives kjennetegn. Det svake offer er medfølende med alle, også forbryteren, og hånes og plag-es ytterligere grunnet dette, selv om det forventes at han og hun skal føle entopp slik. Det svake offer er sterkere enn det sterke offer fordi dets æresfølelse og dets sosiale status ikke er krenket. Det svake offer blir sterkere av å tilgi, det sterke offer blir svakere av å tilgi, det kommer seg forbi og over forbryteren, det gjør seg ferdig med sånne som ham. Det er i samfunnets interesse at det svake offer tilgir og ikke mektiggjør seg selv og ikke slik eier definisjonsretten til sine egne erfaringer. Slike følelser dempes øyeblikkelig ned med prat og verdi-babbel. Det sterke offers tilgivelse er ikke beskyttelse, men selv interesse: det vil selv definere forbryteren og hans følelser og hans selvilde gjennom tilgivelsen.

Så er de tre typer opprørere:

Den reelle opprører har gyldige grunner for å gjøre opprør, selv om opprøret er provoserende og nyskapende fremdeles, og dermed ikke forstås i samtiden, men først etter lang tids kamp. Den patologiske opprører er en drømmer, og han bruker feil motivasjoner og feil strategier for sin kamp fordi hans behov overskygger saken. Den reelle opprører har bare sunne motivasjoner og friske strategier. Den reelle opprører gjør opprør for en sak. Den patologiske opprører gjør opprør på grunn av personen han er, fordi han er krenket, fordi hans personlighetstrekk og deres behov kolliderer med andre krefter i samtiden og deres behov. Den patologiske opprøreren har litt til felles med den unormale taperen, som er vår fortellings hovedperson, men den unormale taperen har medfølelse og medglede og er ikke så styrt av sin reaksjon på det moralske flertall sin aggresjon og fordømmelse. Den patologiske opprører er ofte den unormale taperens mørke og uferdige side. Den unormale taperen støtter ikke totalitære systemer eller noe som skaper lidelse, ikke bevisst, om han er ubevisst det kan det hende at han gjør det likevel. Den mystiske opprører får alle likesinnede med seg, alle oppfatter ham som en real kar, bortsett fra den unormale taperen som ofte er en som skiller seg ut når det kommer til meninger og interesser, men som er så gjennomsnittlig at den mystiske opprørers popularitet gjør ham sjalu, og han vil være populær selv, uten å være mer eller mindre drittsekk som de to andre populære, de andre gruppene og undergruppene er ikke sjalu, men moralsk indignerte på den mystiske opprører. Den mystiske opprører er avhengig av samspillet mellom kreftene i samtiden for å oppstå og utvikles, han kunne så lett stoppes, de andre gruppene og undergruppene er selve samtidens egen iboende struktur, de kommer som en naturlig del av selve gruppen. Hadde den mystiske opprøreren passert over grensen fra en som takler situasjoner til en som ønsker å gjøre det og derfor må mobbe når han ikke er på høyde med situasjonen mer. Da blir den mystiske opprører en bråkmaker. Da hates han av alle de voksne, han samarbeider ikke lengre, og han vet ikke glatt hvor de hårtynne grensene går, og andre ungdommer synes han er plagsom, han henter frem det verste og ikke det beste i dem. Han er ikke lenger slik han var: han var en som og han er en som sitter bakerst i klassen, får alle de pene jentene alle guttene ville ha, var overhodet ikke politisk, var aldeles ikke religiøs, men benektet heller ikke noen av disse to tenkesettene, for han er ingen tenker eller intellektuell, han var ikke overfladisk, men viste seg heller aldri som dyp. Han slo av og til til med en-på-kanten-iaktakelse av andre som balanserte fint mellom ironi og ren og skjær respektløshet.

Den mystiske opprøreren så ingen grunn til å være frekk overfor voksne, hans opprør hadde stil, han foretrakk å ha mennesker på tomannshånd, men var aldeles ikke usosial om det var flere. Den mystiske opprører kunne også være skrytende og fändenivoldsk og han kunne være både mobber, men enda oftere en som forsvarte de som ble grovt mobbet og sjikanert, men det passet de voksne seg for å rose, de ønsket ikke at andre idealer skulle ha æren for å forsvare de minste som de uansett ikke brydde seg om. Den mystiske opprøreren likte ikke seg selv så godt som mobber men han klarte ikke alltid å hevde seg selv godt nok overfor den unormale taperen som var hans livs store dødsfiende, når han var bitter, var han bare avslappet var han og den unormale taperen på helt forskjellige planeter: hvem leste vel bøker og likte det?!

ANDRE KAPITTEL

Borgeren var normal, men ikke fordi han ikke var en drittsekk, han var overbærende og streng i samme kroppsspråk, han visste han fikk siste ordet fordi han aldri ville gi seg og det trengte han heller ikke fordi han alltid hadde en god forklaring på det den andre sa, ingen måtte tro han følte seg skamfull over å være intolerant, det var hvem man var intolerant mot som gjaldt, ikke om. Normer først, så samfunnet. Andre mennesker måtte anerkjenne ham.

Den populære var normal fordi han ikke var en drittsekk, han var intolerant og omfavnende i ett og samme kroppsspråk, han visste han fikk siste ordet fordi andre var redd for ham. Venner først, så samfunnet. Andre mennesker måtte lytte til ham.

Den onde var normal i deler av den sosiale kompetansen og fremsto derfor som mer normal enn den unormale taperen og var derfor hverken unormal eller taper, hans ondskap dekket over at han ble kallet begge deler, eller en av delene. Han var ikke en drømmer som maktmenneske, men en realist, han drømte som individ og som rotløs. Han visste han fikk siste ordet fordi andre ikke ville fortelle ham sannheten om noe og slik risikere og fornærme ham. Ingen måtte tro han følte seg skamfull over å forfølge andre mennesker religiøst og politisk eller kulturelt. Saken og seg selv først, andre mennesker måtte forbli tause.

Taperen var normal, fordi han visste hvordan de og deres samfunn som skapte så mye lidelse egentlig var. Han var. Han var aksepterende overfor alt de gjorde utenfor seg, og levde ut tankerekker inne i seg. Han hevdet seg kun der det var rom for det. Ham selv først. Andre mennesker måtte vise avstand. De som ikke gjorde det møtte taushet og enstavelsesord.

TREDJE KAPITTEL

Borgeren er samtidig i de sosiale stereotypiene, men evig i religionen. Den onde er samtidig i fordommene, men evig i myter storhetsvanvidd og byggeprosjekter. Den populære er samtidig i hvem den andre egentlig er, noe han ennå ikke vet fullt ut, men evig i livsfølelsens store rus. Normale taperen er samtidig i politikken, men evig i kunsten. Den unormale taperen er samtidig i grunn-drivkreftene, men evig i frigjørelsen fra dem. Den gyldige opprører er samtidig i de relevante kampsakene, og overstiger slik samtiden på en måte de andre gruppene og undergruppene ikke gjør, og evig i det å lytte interessert til interessante samtalepartnere. Den patologiske opprører er samtidig i det andre er, borg-erlighet, og er evig i det han selv er, noe unikt. Den mystiske opprører er samtidig i det uttrykk for seg selv han tilegner seg, men er evig i avstanden andre føler til ham.

FJERDE KAPITTEL

Den onde onde vil ha rett og trenger å ha rett og forsøker å overbevise seg selv om at han har rett til å gjøre det han gjør, den gode onde klarer å føle at han har rett grunnet at ans ondskap ikke er grunnet i mindrverdsfølelse, eller hat grunnet dette, den populære vellykkede tenker for noen bare på seg selv og for noen på andre, og vet at statusen gir dem rett til å gjøre det de gjør, fordi de da er uskyldige, den populære mislykkede vil også som den onde onde ha rett og får det fordi han har noen andre under seg som han kan bølge med uten at det stemples som ondskap eller overgrep, og borgeren vet at han har en selvfølgelig og naturlig rett til å gjøre det han gjør fordi han ikke kan tvile; han er ikke uskyldig som den vellykkede, han er nødt til å gjøre det han gjør, for å fremme og bevare sin egen posisjon, den er ikke selvfølgelig som den vellykkede populære sosiale status ettersom den ikke er basert på penger, men på argumenter og tro og ideologi, og borgeren må derfor stadig vekke overfor nye generasjoner og nye politiske og sosiale grupper bevise og forsikre om at han og bare han har og kan og skal ha rett. Men alles rolle i verden kretser rundt det å ha rett i noe og det å ha rett til noe, og kunne bestemme over seg selv og andre, det er det de alle vil, bortsett fra taperen, både den normale og den unormale men spesielt den unormale, de to, men spesielt den siste er denne fortellingens store helteskikkelse, de vil unnslippe det hele og er menneskehetens store sunnhets og storhetstegn. De trakasseres, pines og plages av alle de andre gruppene, og det beviser en gang for alle hvordan verden er fatt. Gud er bare noe innenfor denne rammen og dette tenkesettet. De andre gruppene slåss seg imellom internt og gjør alt de kan for å holde de to tapertypene nede, den ene som er normal kan ha en viss grad av frihet, for hans og hennes personlighet truer ikke samfunnets samhold og struktur slik som med den unormale taperen. Alt nytt av teknologi og politisk utvikling og kunst og kultur blir bare lagt til denne ur-gamle kampen mellom de ulike gruppene og undergruppene, psykologi brukes av de kristne gruppene for å bortforklare homofili som sykdom, de bruker ikke lengre ord som synd, eller helvete, da er det jo ingen som

hører, alle bruker data og TV og nettbrett og våpen og alle bruker kvinners rettigheter i sine organisasjoner, selv de mest konservative religiøse inkluderer dem, De tenker ikke på hvorfor de gjør dette bare på at akkurat deres gruppe skal vinne frem og bli den sanne styrende. Sannhet er ikke annet enn det de er og det de gjør. De kjemper og slåss og tviler og det er sant, og tilslutt må jo en av dem vinne, men da er kanskje grunnlaget for de ulike gruppene og undegruppene brukt opp, alle møtes som samme gruppe, gjennom den ene gruppen. De er ikke programmerte som roboter, dette har de valgt selv, bare de og de alene skal styre. De vet hvordan ting egentlig er, de vet at det er feil og slåss og de vet at det er feil av dem og hodle taperne nede, men de må ha rett, de er moral-psykopater som bare kan være lykkelige så lenge akkurat de får rett. Og bare de kan få rett fordi de ser hvordan motstanderen egentlig er. Men de ser jo alle hvordan motstanderen egentlig er! Den som ikke har rett er ute av spillet. De må stadig vekke revitalisere og resirkulere seg selv og sin tenkning. Derfor utvikler menneskene seg opp gjennom historien: så ikke en av gruppene skal falle etter og bli utdaterte og gammeldagse. Alt vi ser rundt oss, er kampen om å være med på laget og ha rett, slik at ingen ser hvordan du er, men at du ser hvordan alle de andre egentlig er. De er dermed ikke egentli psykopater eller utilregnelige eller bevisstløse, fordi de vet at de tar feil, det er ikke derfor de diskuterer, de kan bare ikke innrømme at de tar feil, fordi de må ha rett, for å kunne styre, alene, og de må kunne styre, alene, for å kunne være i kontakt med de kreftene i seg selv som gjør dem verdifulle som mennesker. Om de ikke bestemmer og har lederrollen i egne liv, så er de ingenting, da vil de være noe, men deres personlighet og tenkesett preges ikke av at de vil være noe, men av at de er det.

Det var flere typer konservatisme hos borgeren:

Den krakilske konservatismen; den var masete, påståelig, nedlatende, sytende, den søkte konflikter og fant det. Den var alltid på gråten og var opprørt. Den var alltid forutfor erkjennelsen av noe eller bakenfor erkjennelsen av noe, men den innså aldri noe. Den hadde inegn selvinnsikt eller innsikt om andre. Den hadde ingen empati, bare usikker fordømmelse. Den tålte ikke kritikk, den måtte seire og bevise sin overlegeneht. Så var det den stillferdige konservatismen: Den så andre som ansvarlige og lot dem ta egne valg, den dømte dem ikke for valg de hadde tatt for dem eller tvunget dem til å gjøre selv, uten at detvar så mange andre løsninger. Den var rolig og bestemt, uten harde ord eller sure blikk. Den sa gjerne ting som at "Der i det hsuete bor de og der er det sånn at de verdiane hersker" --- Men han måtte jo bo et sted, det uttrykket makt bak hans oppfatninger hvor han bodde. Den blandet seg ikke inn men lot tingene gå sin gang av seg selv. De følte at folk fortjente det. De følte at alle kunne komme til fornuft. De bestemte, uten noen større krangel, elle rpress, eller følelsmessig opprør i dem selv, det bare ble sånn fordi de var i flertall, og det var ikke noe vi andre kunne gjøre med det. Så var det den ikke-religiøse borgerens konservatisme, den var normal og var basert på hvordan landet hans var og hvordan bygda hans var og hvordan hans egen familie var, andre steder måtte folk styre slikd e selv ville, så lenge det var folk som styrte, og ikke andre. Det han kjente til var rett, og han kjente bare til det han var oppdratt til, han søkte seg ikke til andre forståelsesrammer enn de som var gitt ham på forhånd av andre. Andre var mantraet i hans liv, selve normen. Uten et andre,

intet ham. Han var avhengig av andre, ikke til kjærlighet og vennskap, men til selvfølelsen og selvbildet, til selve virkelighetsbildet, var den ikke-religiøse borgeren avhengig av andre. Han var overflatisk, han var lett å fornærme. Han ville ikke tape en diskusjon, men han visste heller ikke hvordan han skulle vinne den, så han sa ofte bare at "Det diskuterer jeg ikke med sånne som deg" og fikk dermed bekreftet sin intelligens, som også for en stor del besto av situasjonshåndtering og situasjonsmestring. Han ville vært pleiepasient om han ikke var så normal. Så var det forskjellen på den onde ondes og den gode ondes vei til ondskap og irrasjonalitet: den onde onde følte seg krenket, det gjorde ikke den gode onde. den onde onde følte seg tsor uten grunn, det gjorde ikke den gode onde, han følte seg på høyde med situasjonen. Så var det forskjellen på den vellykkede populære og den mislykkede populære sin selvhevdelse: den vellykkede populære trengte ikke å bevise noenting, den mislykkede populære måtte alltid vise at han ikke lot seg trampe på, den vellykkede populære trengte ikke å være nedlatende uten grunn, den vellykkede populære trengte ikke å hevne seg med sin status, den var sikrere; den mislykkede populære manglet alt dette. Så var det tilslutt forskjellen mellom den normale taperens og den unormale taperens undekastelse:

Den normale taperen forsto hva andre sa til ham, han og hun forsto hva han og hun selv følte og tenkte, han og hun forsto å takle en situasjon, den unormale taperen led under alt det som hendte ham, og han led slumrende på plantenivå, og det var en selvmedlidende lidelse som følte seg adelig og hellig (det som for dem er å alltid føle seg bedre enn andre er for den unormale taperen og sees og høres), den følte at den var rettferdiggjort og bar på krefter fra andre tider. Alle disse trekkene fra verdier og egenskaper, kan tenkes å finnes i de nadre gruppene og hovedgruppene er der de først og fremst er representert, men ikke som hovedtrekket, eller hovedtenkesettet, eller hovedviljen. Disse ulike gruppene og undergruppene ser seg selv som livets absolutte høydepunkt, og seg selv som virkelighetens ubestridte sentrum. De ser kun andre som det de betyr for deres egen status, de ser andre som et middel for deres tenkesett, og det er jo alt vi er, vi er bare det vi er for hverandre - men hva om vi var fremmede alle sammen, fremmede på bussen eller på gaten, hva da, hvor mye sant er det da i våre betraktninger om "Alle de andre"? ALT vi er, er det det ikke nytter å si, fordi det ikke utgjør noen forskjell.

FEMTE KAPITTEL

Den unormale taperen sitt følelsesliv og verdensbillede var uten en endelig og avgjørende konklusjon om ham selv og om andre. Det var mye bitterhet og aggresjon inne i de konklusjonene han hadde, men de rensket seg selv for det gjennom medfølelsens og medgledens visdom og intelligens. Han var intelligent fordi han var undertrykket. Han ville hevde seg, men klarte det ikke. Borgeren, den onde og den populære pluss den normale taperen hadde alle en endelig og avgjørende konklusjon om tingene og verdens tilstand. Deres konklusjoner var grunnet i deres individuelle relaitet og felles bevissthet og var derfor virkelige. Den unormale taperens konklusjoner var grunnet i behov for verdi og menneskelig kvalitet den lidende har, og var der-

for uvirkelige, ettersom behovene den lidende har var patologiske og ikke verdige. La oss så se nærmere på disse konklusjonene og deres felles og individuelle realitet:

Borgerens konklusjon om ham selv om andre er at bare han er god, andres godhet er på betingelser, og alle andre er umoralske. Den ondes konklusjon om ham selv og andre er at bare han er verdifull og alle andre er det motsatte. Den populære konklusjon om ham selv og andre er at bare han er det han gir seg ut for å være, nemlig overlegen, ikke moralsk, men sosialt sett. Den normale taperens konklusjon om hun selv og andre er at alle kan hvis de vil og hvis de må, og det skal også hun klare. Opprørers konklusjon om ham selv og andre er at den reelle opprører mener at alt annet er greit så lenge det ikke truer deres sak, og det er at den patologiske opprører mener at ingenting er greit i offentligheten fordi alt truer en sak ingen hører på, og det er at den mystiske opprører mener at alt er likegyldig fordi han har en fest å rekke.

Dette er realiteter og er udiskutable. Den unormale taperens forsøksvise konklusjon som feiler er komplisert og mangesidig, men bunner ut i en motsetning mellom den som kuer og den som blir kuert og både han og de var begge deler. Alle det moralske flertalls konklusjoner kan ikke benektes med ord, bare med vold, men da er man en psykopat, konsekvensene det er at utviklingen går langsomt for de svakeste gruppene, og det er også at det moralske flertall får æren for endringen når den kommer, fordi opprør og annerledeshet er ekskludert fra nyskapningen. Alle det umoralske mindretalls konklusjoner om oss og dem, eller om alle sammen som det kanskje burde hete nå, kan benektes med ord, fordi ordene deres kommer fra en realitet, og rettferdiggjør lettere deres egen psykopatiske vold. Hos dem er ord og vold knyttet sammen, hos alle andre er det atskilt. Den unormale taperen kan aldri trekke konklusjoner om hva han er og hva andre er, fordi det er en realitet og ikke en drøm som benekter dem, og alle de andre gruppene og undergruppene konklusjoner om oss alle sammen - var det riktig nå? - var sanne som begrep, godhet og intelligens, fordi da var det vakkert, men falske som makt, underkuelse og ydmykelse, fordi da var det stygt.

SJETTE KAPITTEL

Det som kjennetegner borgeren er at han ikke har behov men en naturlig autoritet og en naturlig rett, det som kjennetegner den onde er at behovene hans må få utløp om han skal kunne være lykkelig, det som kjennetegner den populære er at behovene er middelet for å være det han er, det som kjennetegner den unormale taperen er at behovene slumrer på plantestadiet, og det at behovene for den normale taperen er bekreftelser på sosial kompetanse.

SYVENDE KAPITTEL

Den som dominerer det offentlige rom er fornekeren og forkjemperen. Han forneker hvordan samfunnet er der ute, for de han kjemper imot, og vil at det offentlige rom skal fremstille løgnen som sann, og han kjemper for rettigheter i samfunnet for de som ikke har det. De som er undertrykket i offentligheten er undertrykkere selv ute i samfunnet. Den som anklages i det offentlige rom er offeret ute i samfunnsdypet. Hvem som representerer tidens urett og hvem som er det største samfunnsproblemet i vår tid handler om hvem som blir hørt. Den som blir hørt kan dermed fortsette å være offer for i offentligheten den han eller hun undertrykker ute i samfunnet.

ÅTTENDE KAPITTEL

Borgeren var rasende over mobbesaken og lille Louise fra hans nabolag sitt selvmord, som hadde skjedd på grunn av den unormale taperen og hans uendelige egoisme og ansvarsløshet, men han klarte å dempe seg. Borgeren var en gemyttlig person, bortsett fra når det gjaldt ungdommer som brukte rus, der tok han seg tid og rett til å bli fly forbannet. Borgeren ville ikke fordømme den unormale taperen, han var jo syk, og syke mennesker hadde jo krav på behandling, men hvorfor skulle den unormale taperen alltid slippe unna med alt? Den unormale taperen fortjente det verste mente borgeren, han hadde aldri gjort et eneste forsøk på å tilpasse seg til samfunnet. Han var lat og feig. Han hadde mobbet lille Lousie til randen av selvmord og så skyldte han attpåtil på andre, på de flotteste ungdommene i hele bydelen! Som om de kunne ha gjort noe sånn. Borgeren kjente jo dem godt, ihvertfall av navn og omtale, og det stolte han på, han stolte alltid på andre som han selv. Det kunne bare den engasjerte borgeren og den vellykkede populære også si, det kunne ikke de andre gruppene og undergruppene si. Borgeren skulle se på ansiktet til den unormale taperen for å undersøke om han fant spor av skam og skyld og ikke minst ansvarsfølelse der. Var det ingenting der kom han til å be Gud straffe ham hardt i aften bønnen sin. Den ikke-religiøse borgeren var sjokkert og rasende. Han forsto egentlig ikke så mye av tiltalen eller av de involverts roller i det hele, men han skjønnte at her var det en verdiløs tulling som var tiltalt. Sånne som ham var jo aldri tiltalt i straffesaker og det måtte jo bety noe! Den unormale taperen minnet den ikke-religiøse borgeren om alkoholikerne nede ved elva, hva hadde de gjort for å fortjene trygd, la dem heller jobbe, og det til svetten og nakke og ryggsmertene tar dem. Det skulle ikke være noen nåde. Nå var det ihvertfall over med den unormale taperen, denne tiltalen kunne han ikke sno seg unna, nå ble han dømt til fengsel. Den ikke-religiøse borgeren var ofte sint, men alltid på en overflatisk og lite innsiktsfull måte. Han visste best fordi han var bare normal, de andre gruppene og undergruppene hadde andre egenskaper i tillegg til normaliteten og de var derfor ikke like bra og sunne mennesker som ham. Borgeren tok på seg sin fineste mørke dress og så på seg selv i speilet. Mørke hverdagslige, på en fanatsiløs og tilknappet måte, øyenbryn over brune øyne som uttrykket at han holdt noe tilbake og ville være sjef. En stor, men rett nese. En liten munn men med halv-

veis kraftige lepper, kjeftete og korte. Håret var uten fylde og lå livløst på hodet. Nå skulle alle gode krefter samarbeide mot det som sannsynligvis skyldtes satanisme i ungdomsmiljøene eller arbeidsledighet. Han hadde hørt at den unormale taperen som hadde drevet lille Lousie til randen av selvmord og som nå var tiltalt etter den nye mobbeparagrafen, aldri hadde vært i fast arbeid. Han var dermed upålitelig. Tingretten lå et lite stykke fra der han bodde men han og kone med barn spaserte og overtok hele gaten. Det var et skue og åpenbart viktig for dem. De andre var bare forbipasserende og tilfeldige tilskuere til det som egentlig skjedde: utførelsen av borgereens gjøremål. På trappen til tingretten møtte han den ikke-religiøse borgeren og nikket til ham før de begge gikk inn i rettssal 52.

Den onde onde så på den tiltalte i mobbesaken som en avart av et menneske, en vanskapning. Det var noe nesten religiøst over denne holdningen som den onde onde likte. Han likte å iføre seg kapper og lange frakker i metaforisk forstand. Ikke i fysisk forstand, det var for drømmere og kopier av onde, amatør onde. Den onde likte seg selv best når han var på høyde med situasjonen og det var han når han kunne være verdensmester og vitse og le. Samtaler var også viktige for den ondes selvbilde. Han snakket helst om politikk og kunst, men også om kvinner og om barn. og om fremtiden. Han mimret aldri om fortiden, det var for eldre mennesker og han var ikke der ennå, han levde i øyeblikket og hva han kunne oppnå her og nå. Den onde hadde et fjernt, men samtidig høyst tilstedeværende ansiktsuttrykk. Hans trekk rommet bitterhet, men glede. Den onde slo seg alltid oppover i samfunnet fordi han kunne ikke klare seg som det han var, han måtte alltid være og ha mer. Den onde onde likte ikke unødig voldsbruk, men syntes at den tiltalte fortjente det. Han fortjente juling. Den onde syntes den tiltalte var patetisk og tragisk og en parodi på alt som var godt i livet, og den onde onde lo av borgeren som forsøkte å være moralsk, og han lo enda høyere av den populære som forsøkte å late som han ikke var sjalu men istedetfor spilte overlegen. Den populære var aldri overlegen, bare dum og overflattisk. Den onde onde var ikke mest sint over at forbrytere slapp unna, men over at straffen var for mild for de som faktisk ble tatt. Mange så på ham også som en forbryter, noe han godt visste, men de visste ikke at den ondes råskap og brutalitet var et middel i det godes tjeneste, for å forsvare det bestående. Alle de andre gruppene hatet og foraktet og lo av den onde onde og den gode onde, bortsett fra den patologiske opprører og den unormale taperen, deres behov for å være verdifull og bli hørt og bli sett gjorde at de ble tiltrukket av sanne som de to typene onde som fantes. Alle visste det, men ingen gjorde noe for å hjelpe dem, fordi de andre gruppene hatet og foraktet og lo like mye av den patologiske opprører og av den unormale taperen som av de to typene onde. Den bevisstgjorte unormale som var på vei til å bli ond var et problem og enkelte hatet dem mer enn leder typene nettopp fordi de kom fra gata der akkurat de skulle styre.

Den populære lo av den tiltalte slik han og hun lo av alle de andre gruppene og undergruppene. Han var ikke noe bedre enn meg, tenkte den mislykkede populære. Han skulle nok manipulert og banket ham om han hadde ham her hos seg. I fengsel dit han nå skulle ble han nok voldtatt i filler og det var jo et pluss i boka. Han hadde nok sett ham hakke løs på Louise, som mange andre gutter likte, men som morderen fikk først, hun måtte jo ha blitt forført eller narret eller

manipulert, og det var jo ugreit å gjøre. Spesielt mot jenter. Den unormale taperen hadde ikke kallet å hakke på noen men saklig kritikk. Det var alltid noe med oppførselen hennes, riktignok var hun naiv og umoden og gammeldags i mange av sine oppfatninger men hun var det på en sjarmerende måte som alle, spesielt guttene i bydelen og på skolen, likte. Det var jo fremmedfiendtlig av den unormale taperen å være sånn. Den populære mislykkede hadde hørt at den unormale taperen så på alle de svarte jentene på skolen, på en svært så seksualisert måte, og det var jo rasehat. Reinspikka rasisme var det. Rasisme var det verste han visste om. Bare kvinnehandling kunne konkurrere. Den vellykkede populære ville sagt dette med voksent moralsk alvor og personlig innlevelse, men alt den mislykkede populære fikk til var et tilgjort strengt ansiktstrykk. Han var mot rasisme på egne betingelser. Den mislykkede populære gledet seg til å høre hva de andre guttene som visstnok også hadde mobbet Loiuse mente om at den helt klart skyldige for selvmordet ble drept. Den unormale taperen hadde visst forsøkt å spre grove og usanne rykter om at de faktisk hadde drpet Loiuse etter et voldtektsforsøk. Det tok heldigvis ikke politiet seg tid til å etterforske. Den mislykkede populære var ikke til vanlig så veldig glad i politiet, men nå var han det, når han selv trengte dem. Det de guttene hadde drevet med var jo uskyldig tulling og tøysing. Det så jo alle. Bortsett fra den tiltalte jævelen. Han ble så sjalu for at han ikke lenger var sammen med henne, at han hadde bestemt seg for å mobbe henne til døde. Ditt valg, ikke skyld på oss. Sånn kunne også den mislykkede populære tillate seg å tenke. Som om det ikke var nok å sprengte jomfrudommen hennes. Sånne som den tiltalte hadde ikke livets rett, men det turte ingen av de andre gruppene føle eller innrømme at de følte, det var det bare han som gjorde. Heldigvis var ikke den mislykkede populære så dømmesyk som borgeren var og de onde forlangte jo dødsstraff i et mislykket forsøk på å være "Ideologiske". Den populære bannet gjerne, det gjorde aldri borgeren, og nå bannet han:

- La den psykopaten bli dømt for faen. Han er en jævel. En tulling. Drittsekk.Psyko-faens helvete.

Den populære visste, uansett gruppe, at han var mer voksen og gjennomtenkt i sine argumenter enn borgeren, som bare var gammeldags, og den onde onde, som bare var drittsekk-mentalitet uansett gruppe, og den normale taperen som bare fremsto som det hun var på overflaten. Henne ble man aldri ordentlig kjent med. Her visste han godt at de andre perspektivene på straff ikke statistisk bevist eller realistisk. Borgeren var moralistisk, den onde var fordomsfull og taperen var umoden. Opprøreren var kun engasjert i sin sak uansett om de var reelle eller patologiske, og den mystiske opprører bare ga blaffen fordi han ikke trengte å anstrenge seg for å være likt av alle. Den mislykkede populære hadde på seg moderne briller med tynn innfatning. Øynene var oppvakte, nesten fornærmede, krenket over noe dypt inne i seg selv. Munnen uttrykket ro, men innsiktsløshet. Håret var glansløst selv med hårvask. Den populære lærte hele tiden men lærte samtidig aldri. Den populære lærte om livet og om menneskene men forble tro mot seg selv. Borgeren og den onde lærte ikke hele tiden, de var i forsvar, armene krysset over brystet. Den mislykkede populære la en tykk lakrispastill på tungen og smattet iveri. Saltsmaken var behagelig. Det var mange sånne øyelikk som de andre gruppene glemte. De to populære kunne nyte livet fordi de ikke var i kamp med de andre. Det var denne kamp-mentaliteten som hadde fått den unormale taperen til å ta livet av lille Louise, deres søte, lille, trofaste, hjertevarme Louise.

Nå var hevn her og den tilhørte de med styring på tingene og livet sitt på vei mot et mål.

Den mislykkede populære satte seg på trikken og kjørte opp mot tinglyset. Den vellykkede populære kom i egen bil. Rettssalen ble først fullendt når de kom inn og satte seg.

Den normale taperen drømte om å bli dikter, fordi det var lettest for vanlige mennesker og da leste hun klassikerne for de snakket alle om og siterte, helst de Norske, for det var jo den realitet hun orienterte seg i. Hun kunne ikke tro at Waldemar Jonatan, som hun husket fra skolen som en veldig morsom og følsom gutt, alt han sa var liksom så dypt og klokt, hadde gjort det han nå var tiltalt for, mot Louise, han kjente jo henne og hadde jo vært sammen med henne. Hadde han gjort det måtte han selvfølgelig straffes. Det var uakseptabelt å krenke andre menneskers grenser med mobbing, spesielt å drive dem til selvmord, det var det mest uakseptable av alt her i livet. Bare å skade noen for livet var verre, hun følte hun hadde god oversikt over de ulike krenkelsene og krenkelsesnivået. Slik følte hun det selv om hun var oppdratt til å mene at religion var mer enn bare livsmestring, det var også frelse og potensielt noe større etter dette livet. Hun klarte ikke helt å se på det kun som overtro, klarsynte foraktet hun som lettvin. Hun håpet at mediene ikke ville være altfor slemme. Han var likevel et menneske tross alt, det sa hun uten prat som hos den onde, og hun sa det uten forbehold som hos den populære og hun sa det uten falsk toleranse som hos borgeren. Hun mente at alle var like og burde ha de samme sjansene, selv taperne og opprørerne. Men de som skadet andre fortjente ikke det, tenkte hun motvillig. Ansiktet hadde pene, klare trekk, langt viltvoksende temmende hår, en bestemt munn. Hun var mer enn alminnelig pen. Ikke ordinær, men heller ingen regelrett skjønnhet. Hun var en sånn jente som kunne betydd mange år av livene til enkelte gutter. Den normale taperen hadde mer normale ressurser enn den unormale taperen som, om han hadde noen naturlige ressurser, var romantiske og tragiske. Den normale taperen følte ikke noe behov for å få siste ordet, følte ikke noe behov for å lede andre, følte ikke noe behov for å vise hvem hun var overfor de andre. Hun ville dikte, men hun mobbet ikke. Hun så gjennom andre og så forbi det som skjedde. Hun var ikke opphengt i selve det som skjedde, men i hennes egen innstilling til det. Hun var rotfast. Hun visste hvem hun var og selv om hun ikke visste alltid hvem de andre var så observerte hun. Hun likte ikke å fordømme andre mennesker, alle ble møtt med samme respekt og toleranse, bortsett fra kvinne, barne og dyremishandlere. De følte hun at hun hadde rett og nærmest en overbevist plikt til å ta avstand fra. Men hun hatet ikke, hun mente.

Den reelle opprøreren mente at den unormale taperen var en dritt, ikke fordi de forsto handlingene hans, men fordi de rammet deres egen kampsak, mens den patologiske opprøreren selv ønsket seg talerstolen hans, mens den mystiske opprøreren mente at det hele var noe jævelskap, for første gang kunne man nesten se at han gikk utover rollen sin.

NIENDE KAPITTEL

Nå hadde den unormale taperen stiftet et politisk parti. Det hadde ikke bydd på noen problemer for ham å skaffe de nødvendige underskriftene, det var visst mange med en uhørt stemme der ute. Nettopp slikt som de etablerte partiene forsøkte å fange opp selv for å hindre politiske alternativer og politiske visjoner ute av kontroll, var det innenfor deres eget parti kunne de ihvertfall bestemme innhold og definere målsetting. Partiet til den unormale taperen hadde ett enkelt program: Humanistiske saker fra den sosiale verden som det ikke var fokus på. Disse sakene eksisterte ikke i offentligheten. Hvite problembarner var ett av dem. Disse sakene provoserte både menneskers moralske harme, men også den dårlige samvittigheten. Det var ikke deres skyld at disse barna var tapere. De var nødlidende uten verdighet, men med mindreverdsfølelse og vekket derfor ikke medfølelse. Noen sa at "Dette måtte jo regnes som rasisme", selv om partiprogrammet ikke sa noe om det. Da vsarte den unormale taperen at "Det var faktisk det eneste argumentet de hadde", og da sa de at "Nei, de hadde flere. Nemlig demokrati og likestilling". Da svarte den unormale taperen at "Hvorfor tror du at det er du som skal representere de". Da sa de at "Det skjønner vel du også uten vanskeligheter at det er". "Kansje, men hvorfor brukes demokrati og likestilling mot det hvite problembarneret". De sa: "Fordi han er rasist". Han sa: "Hvorfor er det hvite problembarneret rasist"? De sa: "Fordi han er en taper som mangler en sak". Det var feil. Det hvite problembarneret utgjorde et politisk alternativ og ett nytt politisk grunnsyn. Borgeren ble moralsk harm over dette nye politiske partiet, men støttet selvfølgelig ytrings friheten og organisasjonsfriheten, og han skjønte nok at det ikke var noe særlig til velgergrunnlag her. Den onde fnyste av troen på velgere som var tapere. Hvem og hva skulle engasjere dem til å stemme? Mere trygd? Den vellykkede populære lo av den unormale taperens politiske prosjekt, og tenkte at "Hvis du vil dumme deg ut i alles påsyn bør du få gjøre det". Det var vel også en slags rettighet som disse taperne likte å rope så høyt om. Den mislykkede populære følte seg truet av den unormale taperens pågangsmot. Hvorfor skulle sårne som han hevde seg og bli populær og unnslippe den mislykkede populære dømmende blikk og hatefulle ord. Han måtte se og innse hvor han hørte hjemme. Den normale taperen var oppgitt over hvor lite den unormale taperen forsto av hvordan samfunnet faktisk fungerte. Det var ikke bare å gå hen og danne ett nytt politisk part for glemte saker ingen bryddeseg om. Trodde han virkelig i fullt alvor at velgerne tenkte på og ville støtte og dytte frem marginaliserte grupper uten en stemme, som de i tillegg følte moralsk indignasjon over. Når skulle han ta konsekvensene av sine handlinger og lære? Kansje var han ikke så følsom og morsom lengre likevel. Han ble vel bitter i fengselet. Han satt jo der i nesten tre år. Både borgeren, den onde, den populære og den normale taperen ønsket at den unormale taperen skulle slutte og lage problemer og bare være normal, men alt han gjorde snakket jo folk om. Andre hadde ikke den samme gode og nære kontakten med ham som hun, den normale taperen hadde hatt på skolen. Nå var hun i 18-års alderen. Den unormale taperen ble alltid bekjempet av de andre gruppene og undergruppene, og de andre gruppene og undergruppene slåss og kjeklet seg imellom. Den unormale taperen var ett saksforhold i en sosial og politisk motsetning. De andre gruppene og undergruppene var ikke sosiale og politiske motsetninger, selv om de kjempet, de var alle godtatt, de var likeverdige makt-bytter, likeverdige, makt-viljer.

PRESENTASJON AV SKYLDSSPØRSMÅLET:

Alle var det samme, men alle følte at de visste bedre, og det måtte de og, om de skulle slippe og vise seg frem for andre og la dem få lære deg å kjenne utenom den sosiale og politiske statusen, det var bare de to tapertypene som hadde diagnoser og merkelapper og stemp-ler som var virkelig negative. De andre, de var alle normale. Dette er alle de andre gruppene og undergruppene vesen og karakter bortsett fra den unormale taperen, og kanskje også den patologiske opprører og den bevisstgjorte taperen, men de mangler helt den unormale taperens medfølelse og medglede. Den unormale taperens nystiftede politiske parti ville innføre en brudulje ingen ønsket i Norsk politikk, og på en måte det ikke var gjort før, og ville ta opp til debatt det de nadre helst ville glemme, det var ikke lat som egnet seg i offentligheten eller i politikken, det var ikke all lidelse som kunne gis rettigheter, fordi det rev bort grunnlaget for de andres rettigheter. Den unormale taperen tapte derfor valget med hundre stemmer, og partiet ble raskt nedlagt etterpå. Borgeren, den onde, den populære og den normale taperen godtet seg. De tre opprørertypene var likegyldige og hadde nok med seg og sitt. Men de registrerte nok hvordan sårne som ham ble behandlet. Deres opprør skulle være verdig uten mindreverdskomplekser. Alle visste hvordan den unormale taperen var og nå hadde han bevist det også, for all verden. De andre gikk videre, og glemte som vanlig, den unormale taperen satt igjen med alle tankene og spørsmålene. Men han fikk bevist en ting, nemlig at politikere ville ha makt, ikke løse saker, eller løse de sakene de hadde en grunn til å bry seg om, eller de ville løse sakene selv og ikke la de løses av andre. Det var den unormale taperens egen personlige bitre erfaring av livet i offentligheten. Heretter skulle han gjemme seg bort.

TIENDE KAPITTEL

Den de andre gruppene misliker har et saksforhold og etfaktaforhold, et livsforløp og et hendelsesforløp. Om man ikke vet hva andre er av et saksforhold er det ikke lenger mulig og forholde seg til dem som underlegne motsetninger, og dermed er de ikke sosialt skyldige lengre. Man er ikke bare ett forhold og man er ikke bare en ting. For da må de også være tre ting. De andre gruppene kan ikke stå i forhold til oss som overlegne om det de er ikke er i tilkynntelse som årsak eller virkning. De vet ikke hva vi er og dermed ikke hva de selv er, om vi er flere ting. Derfor er den unormale taperens livshistorie her fremstilt som tre saksforhold: en bakgrunn som er mer generell, en rykte-handling, og en valg-handling. Disse tre saksforholdene motsier egentlig ikke hverandre, men forfatteren valgte å skildre disse tre saksforholdene med tre som er mulige, ikke tre saksforhold som utligner og utjevner hverandre. Man vet att alle, eller ett er virkelig, og da vet man hva den andre og dermed en selv, er og hvilken sosial status en har. De kan velge ut ett saksforhold om det er tre utlignende og utjevner, men da kan vi velge ett annet. Dette er "Den nye og egentlige frihet". Der skyld ikke er et maktforhold, eller der skyld ikke er underkastelse og svekket vilje, men et valg og ansvarsforhold. Vi er skyldige, men vi skylder dem ingenting, vi går alle videre.

Vi vet hvordan den andre har det og vi forstår hva han kan og vi vet hvordan og hvorfor han egentli er, men vi kan ikke vise det, og tape ansikt. Vi kan bare være den vi er og ikke være som de andre, ved å konfrontere, og gå i konflikt. Vi beviser oss selv ved å kjempe med de andre gruppene og undergruppene. De andre må lide på grunn av oss fordi vi må skjule hvem vi er. Viser vi at vi ikke trenger å kjempe, vi er allerede oss selv, vi trenger ikke å bevise det, tar noen av de andre over, de skjønner også hva du snakker om, men de vil ikke vise det, de heller. Vi kjemper om hvilket perspektiv som er rett når begge rommer ting som faktisk har skjedd, og vi nyanserer bare der borgeren tjener på det, som med debatter der de kontroversielle standpunktene må trykkes ned, og vi monopoliserer vårt perspektiv som det eneste, som med den onde onde sine fordommer og den reelle opprører til tider mislykkede engasjement, fordi hans avslører sider av seg selv han helst burde holdt skjult. Den vi er og den gruppen vi tilhører betyr alt for våre motivasjoner og strategier, og våre motivasjoner og strategier utgjør hele vårt praktiske menneskesyn. Trenger vi ikke ett standpunkt til vår sosiale status eller til vår politiske makt, skroter og kasserer vi den. Er vi gode, er våre motivasjoner og strategier det også. Jeg er god og akseptert av andre fordi noen har en motivasjon og strategi. Jeg er ond og ikke akseptert av andre fordi noen har en motivasjon og strategi. Jeg er, fordi de er. Fordi de er, er jeg det motsatte av dem. Jeg er det motsatte av dem, fordi alt det som er ulikt og annerledes dem må inn i systemet og inn i maskineriet, eller fjernes. Hver gruppe og hver undergruppe har en status i rangordenen. Det som er godt, er de gode gruppens handlinger, uansett hva det er, og selv om det er det samme som de onde gruppene. Det som er ondt, er de onde gruppens handlinger, uansett hva det er, og selv om det er det samme som de gode gruppene. Personen er god og ond, personen er normal og unormal, personen er rasjonell og irrasjonell, ikke handlingene, meningene og tankemønstrene. For vi vet hvem vi er og vi vet hvem den andre er. Vi innrømmer det bare aldri, for da tar noen andre over og definerer hvem vi er, og det vil vi gjøre selv, for å ikke bli som de beryktede gruppene. Selv om du kommer til en erkjennelse av sannheten vil andre se dette som en erkjennelse av nederlag; de tar over og dermed må du også pent bare fortsette rotteracet, enten du vil eller ei, og du vil ikke, fordi det koster, å alltid måtte slåss for å bevise hvem man er, og det koster å alltid måtte kjempe for å motbevise det andre er. Du vet jo hvem du er. Hvorfor kan ikke de andre også vite det.

ELLEVTE KAPITTEL

Alle var de bare mennesker, men fikk de andre vite det så var de ikke bare mennesker lengre, men unormale tapere, han som alle visste alt om og som alle hadde meninger om, den eneste av gruppene og undergruppene man kunne ha kvalifiserte meninger om. De ville være seg selv og derfor kunne de ikke være like.

TOLVTE KAPITTEL

Det hadde skjedd en endring i samfunnet. Det moralske flertall fantes ikke lengre og det var heller ikke noe umoralsk flertall. Det var overhodet ikke noe man kunne forholde seg til lengre. Alle identitetsmarkører var brutt ned, de moralske skillene var der sterke enn noensinne, merkelig nok for mange, inkludert borgeren, men de gikk ikke mellom sosial og politisk status. Alt var følelser og alt var tanker. De var alle sammen overmannet av en massiv livsfølelse. Borgeren så ikke på seg selv som overlegen men så at andre hadde trekk av hans egen særskilte og monopoliserte overlegenhet. Den onde onde så at andre hadde verdi og ikke bare var menneskelig skrot. Den populære følte seg ikke så populær lengre og han og hun lot andre få slippe til i rampelyset fra andre mennesker og få oppleve popularitet. De to taperne følte seg ikke mislykkede lengre og de to opprører gruppene kjempet ikke lengre, og den mystiske opprører ble normal og ville ikke spille en rolle, lengre, han hadde forresten aldri gjort det, han hadde noe eget og unikt å by på. Men det ble ikke sett fordi han så gjerne ble forvekslet med en irrasjonell og patologisk opprører. Hans fandenivoldskhet og likegladhet ble tatt for ansvarsløshet. Ingen følte at de måtte bevise noe og følte at de tapte noe dersom andre vant frem og fikk makt. Andres makt var en lykke for dem. Det var en skremmende, men samtidig naturlig og selvfølgelig følelse slik det burde ha vært hele tiden helt siden de tidligste samfunn ble stiftet. De hadde kastet bort alle disse årene på å strides seg imellom og med taperen og med opprøreren, sånn at de glemte det åpenbare; hvem de faktisk var og kunne være, fler-sidige, statualøse. De var like. Først forsøkte de å bevare både rolle og likhet, men det gikk ikke, og så forsøkte de med bare likhet, men det fungerte heller ikke, og så fant de ut at om de fornyet personligheten sin ikke hadde både en indre og en ytre verden, så gikk det hele bra. Den likhet de følte inne i seg ble ikke møtt med noe annet utenfor hodene deres, som roller. Der, utenfor hodene deres var også likhet, den samme likhet som inne i hodene deres. Den indre og ytre verden var ett. Alle samfunnets stukturer og hele dets tenkesett ble revet ned, alle begreper og alle kjente egenskaper som de hadde ble skjøvet unna. Nå var de alle borgere, nå var de alle onde, nå var de alle populære, nå var de alle tapere, de delte på trekkene og på egenskapene. De kunne ikke lenger skjule hvem de var og dermed måtte de være ærlige angående det og dermed tok de det de andre var opp i seg, for å ikke virke som om den store nedrivningen ikke hadde skjedd. Dagen og tiden hadde fått ett navn. Og den pågikk fortsatt. De svevde, de fløy, de hoppet. De gikk nye ut i verden, men endelig hadde de funnet hjem, til seg selv. OM dette skyldtes trinnet i evolusjonen eller Guddommelig inngripen visste de ikke, og det kunne de og det ville de heller ikke forklare. Så kom den store natten. Alt de var forsvant, og en ny hersker trådte frem, fordi verdens stoff og struktur alltid rommet herskere og undersätter, uansett innpakning, uansett språk, uansett tenkesett. Og de sto nå alle igjen som unormale tapere stilt overfor den nye herskeren og hans medløpere. Noen forsøkte å vende om igjen, tilbake til det de var før den store nedrivningen og den nye tidsalder, men det var for sent. Endringen var kommet langt nok, den var her for å bli. De var nå undersätter i noen annens samfunn, de var nå ikke likeverdige kjempende lengre, de slåss ikke seg imellom, de var noe

for en annens blikk og ordene hans som beskrev dem. De hadde ikke lengre ord for seg selv. De følte og tenkte ut av ham. Så slo det dem, nesten som en etablering av ett eget, individuelt tenkesett oppe i det hele som uttrykket djerv motstand mot øvrigheten, at løsningen kanskje ikke lå i å rive ned det systemet de hadde, men i å forbedre det. Kanskje trengte de ikke å være like, men at alle gruppene og undergruppene behov for å selv være den styrende var feil, kanskje burde de delt påmakten? De var nå underklasse i eget rike, men de skjønnte det de aldri hadde skjont i fellesskap tidligere: de hadde vært et samfunn, og det består ikke av en hersker, men av mange viljer og av mange røster. Heretter skulle de la alle bli hørt. De tilpasset seg dørskt og tregt til den nye herskerens livsstil og tenkesett og håpet at deres egne røster en dag skulle komme tilbake, for samfunnet, det var dem, og ingen andre, deres roller og tenkesett og personligheter var ulike og kunne ikke erstattes av et drømmesamfunn eller ett tyranni. Bare slik kunne samfunnet representere menneskeheten. Ikke for lik og ikke for ulik hverandre, den gyldne balansegang, terror-balansen, alle måtte få.

TRETTENDE KAPITTEL

Etter at Waldemar Jonatan slapp ut av fengsel etter dommen i mobbe saken med lille Louise, så oppsøkte han Ministeriet for sannhet. De jobbet med menneskers identitet og sørget for å gi utsatte mennesker en helt ny identitet. De kunne også ved et barns fødsel bli tilkalt for å opprette en ny identitet til den nyfødte om barnet kom til å trenge det, dets bakgrunn tatt i betraktning. Inne på kontoret møtte han en ung mann i kledd en dress som var mørk med mansjettknapper og slips i en nøytral farge.

- Du ønsker en ny identitet. Sitt ned. Vi kan hjelpe. Du er kommet til rette stedet.

- Jeg har opplevd skyld, av verste sorten, til og med uforskyldt skyld, jeg var uskyldig skjønner du ---

- Det er våre klienter ofte. Vi ikke bare sier dettte. VI vet det er sånn.

- Og i forbindelse med denne skylden så har jeg opplevd å bli stemplet og at ryktet mitt, ja livet mitt har fått seg en alvorlig knekk. Jeg trenger en ny start.

- Og det skal vi sannelig gi deg.

Den mørkkledde mannen som ba Waldemar Jonatan om å kalle ham Andre satte seg godt til rette i stolen.

- Du vil bli skyldfri?

- Ja, jeg vil være uten en bevisbyrde og være uten et sakskompleks som gjør at man kan forholde seg til meg som enten skyldig eller uskyldig, i saker som ikke har noe med noen av delene å gjøre. Dere klarer å skille mellom dem eller hva?

- Åja!

Den mørkkledde mannen tok fram noen papirer fra skrivebordsskuffen og sa:

- Her er dokumentene dine!

Waldemar Jonatan tok på seg brillene og leste:

Stein Halvorsen sto tidlig opp om morgenen, allerede ved fire tiden om natten var han oppe for å dra ut på fiskebankene. Han var ikledt fiskerklær ettersom det å være fisker var hans jordiske kall. Han hadde de siste par årene økt i vekt grunnet dårlig kosthold og risikerte å miste fiskerilisensen sin om han ikke gikk ned i vekt. Men dette hadde Stein Halvorsen lovet seg selv at han skulle klare, han hadde begynt å ta med seg ferdig laget mat ut på fangstfeltene enkelte dager, andre dager spiste han fersk torsk hentet rett opp fra havet. Stein Halvorsen hadde tre barn i ungdomsskolealder og en kone på samme alder, noen og førr. Barna gjorde det bra på skolen og hadde planer for videre utdanning i form av fagbrev og lærlinge plasser. KOnen var psykiatrisk sykepleier. De var det man kan kalle rimelig lykkelige med det hele.

Jon Vistertun sto opp klokken seks om morgenen for å gå på kontoret. Han jobbet som advokat i ett gammelt og renommert advokatfirma og hadde i det siste spesialisert seg på saker med uskyldig dømte. Det var mange av dem hadde det vist seg når DNA bevisene hadde blitt bedre, men også fordi Staten hadde åpnet sine hemmelige arkiver på overvåkende borgere siden før trettitallet. På kontoret var sekretærens smil det første hans mørke og lattermilde øyne alltid så. Han ville savne det om han noengang sluttet i dette firmaet. På kontoret denne dagen ventet en klient. Det var en mann som var dømt for politisk ekstremisme. Men han var uskyldig og saken mot ham var konstruert av myndighetspersoner i hjembygda til vedkommende fordi han hadde sagt at "Hele bygda skal tvinges til å bli vegetarianere i løpet av femti år". Dette skjedde under Jappetiden på 1980-tallet da penger og sosial status var alt som sto i hodet på folk. Verdier var det bortkastet å snakke om. Denne mannen kom til å bli frikjent, tenkte Jon Vistertun.

På Østkanten av byen i en kommunal leilighet satt en enslig og utdannet og uføretrygdet kvinne som ammet et lite barn. Nummer to var på vei. Hun hadde blitt gravid med sin 18 år gamle kjæreste når hun var 16, og nå traff hun ham bare sporadisk. Men hun følte at hun hadde vokst ifra ham og ikke trengte ham heller, han var for umoden, hun skulle i alle fall ikke la ham se barna sine når de ble eldre. Hun skulle fortelle dem at faren var død i en bilulykke. For henne var han så godt som død. Men bitter var hun ikke. Hun hadde arvet morens stayerevne og vilje til å stå på. Hun hadde lært seg å bite tennene sammen og holde ut. Barnet ved brystet skrek og hun vugget det. Hun skulle ut og handle senere. Trygden hadde kommet i går og hun hadde ennå ikke fått handlet inn.

- Fantastisk! ropte Waldemar Jonatan.
 - Dette er deg nå! Ingen vet hvem og hva du er!
 - Jeg er fri! De kan ikke dømme meg mer, de kan ikke forlange noe av meg mer, de kan ikke be meg om noe mer ---
 - Nei, nå er du sannelig fri.
- Waldemar Jonatan pustet dypt ut og trakk pusten brått. Han var oppkavet og fortørnet.
- Nå har jeg ikke et sakskompleks og en bevisbyrde mer.
- Jeg er hele meg. De må forholde seg til alt, og de kan ikke gjøre alt jeg er til en motsetning til noe annet. Konfliktene skrives ut av min historie. Jeg kan ikke ha en livsfiende og en nemesis uten en konflikt, og jeg kan ikke ha en konflikt uten et sakskompleks og en bevisbyrde. Dette er rett og slett brilliant. Genialt. Hvem har funnet på dette?
- Mannen i dress lo tørt.
- Det er en komite som ble utnevnt av statsministeren som har kommet opp med denne ideen.

- Fantastisk. Jeg skulle bare ønske at jeg hadde hatt dette som en naturlig del av meg siden jeg gikk i barnehagen. For da kunne jeg ikke følt på disse følelsene av skyld og uskyld. Da ville ingen kunne knytte meg opp mot det uten min aksept og all fornuft tilsier at det er det ingen som vil.

Waldemar Jonatan reiste seg opp og håndhilste.

- Takk. Takk. Hvordan virker dette? Når blir de nye identitetene mine klare?

- Bare bruk den nye identifikasjonen som du får av meg her og nå til å registrere deg når du kommer ned i resepsjonen og så er informasjonen din registrert på alle offentlige kontorer i landet. Til og med i utlandet kan man finne den og deg.

- Supert. Endelig fri. Endelig.

Waldemar Jonatan gikk ut av kontoret, ned trappen og registrerte ID-kortet i resepsjonen slik som han hadde blitt fortalt at han skulle gjøre. Han gikk så ut på gaten og var klar for å møte verden.

FJORTENDE KAPITTEL

Waldemar Jonatan møtte Borgeren på en asfaltert vei et stykke fra sentrum.

- Du mobbet Lille Louise til døde! Og du er en morder! Mo-rd-er!

- Tvert imot! Jeg er fisker og må opp og ut på feltet for å dra iland Torsk klokken tre om morgenen.

- Nei! Dette var din feil og bare din feil alene! Du kan ikke skylde på noen andre!

- Feil! Det er ingens feil! Jeg jobber som advokat og hjelper ofre for feilbehandling og få kompensasjon.

- Du! Du! Du!

- Neida, for noe tull. Jeg er en fattig alenemor på Østkanten som bor i Kommunal leilighet.

- Jeg ser jo hvem du er! Jeg vet hva du har gjort!

- Ja, men det står ikke i noen rapporter eller offentlige registre lenger. Jeg er fri, skjønner du det? Fri.

Barna i Barneheten fikk ved fødselen tildelt flere ulike livshistorier så ingen skulle kunne føle følelser overfor dem og bygge opp en bevisbyrde og et sakskompleks ved å være ett annet barns nemesis i livet. Dette gjaldt spesielt for barn som var spesielt utsatt for livsnemesiser med stor evne til å lese andre menneskers kroppsspråk og hadde stor selvinnsikt. Disse barna hadde kanskje skilte foreldre, kanskje et kontroversielt navn, kanskje bodde de på bygda hvor holdningene til ulike ting kunne være annerledes. Alt for å hindre umenneskeliggjørelse gjennom skyld. Uskyldens tidsalder hadde begynt. Der men ikke lenger ble fordømt for sin personlighet, livshistorie eller bakgrunn, men for sine handlinger. Og ikke de handlinger en livsnemesis mente du hadde begått, for det var bare anklager, anklager som rommet like mye av egen skyld, og de rommet to sannheter, din egen bortforklaring, og den andres bortforklaring. Men dette ville ingen innrømme. Nå ble de ialle fall tvunget til det. Barna i Østerdals Barneheten ble innprentet dette fra barnsben av og de lærte seg raskt å dempe ned og eliminere følelser av skam og skyld, følelser av forklaringer og bortforklaringer. De godtok hverandre på en måte som ikke var mulig i fortidens samfunn da lovene satte religiøse grenser ikke sosiale og individuelle. Da var mord og tyveri og ekteskapsbrudd galt, kanskje fordi det brøt med de patriarkalske og kapitalistiske interessene, kanskje lå det en reell moral bak, men nå var det sosiale spillet involvert i de juridiske prosessene. Nå skulle ingen kunne behandle andre dårlig, enten ved å manipulere mobbe eller skylde på, for nå ble slik atferd korrigert. Man hadde lært seg kjennetegnene og mekanismene. Man visste hvem og hvorfor og hvordan. Og siden dette begynte tidlig allerede fra ettårs alder og så i barneheten som alle barn var forpliktet til å gå i, så fikk ingen anledning til å tenke og føle utenom, de lærte å bli sånn, de lærte at dette var rett. Men ble de ikke voksne? Jo, men dette var ingen trend som kom bare i et ti-år og forsvant i det neste, dette var ikke modningsprosesser man gikk igjennom. Dette var normene i samfunnet. Håpet var at det skulle bli menneskets natur. At nemesisene skulle bli så marginaliserte at de konfronterte seg selv og utviklet seg. Men man gjorde seg ingen illusjoner. Dette handlet heller ikke om mobbing, som kanskje var en del av barns natur og sosiale samspill, men om skyld og uskyld ved å være livsnemesiser. Nå skulle ikke skyld og uskyld være to parter bortforklaringer. Nå skulle ikke skyld og uskyld være to parter ulike versjoner. Nå skulle ikke skyld og uskyld være personlighet, livshistorie og bakgrunn, men handlinger. Dine egentlige handlinger, ikke dem bygda eller motparten ser eller husker eller føler eller vrir og vender seg frem til.

Skyld og følelser var ikke mer noe man skulle føle rundt. Skyld og uskyld var ikke mer noe man skulle argumentere rundt. For det er ingenting som tilsier at den uskyldige kommer opp med de gode argumentene. Skyld og uskyld er handlinger uten det sosiale spillet. Jeg gjorde dette, og det angrer jeg, men det betyr ikke at jeg er dømt til å være noens livsnemesis og ha en bevisbyrde og et sakskompl-eks som binder meg til noen andre. Jeg har gjort dette, og jeg angrer, men forøvrig så er jeg fri og vanlig. Skyld får ingen betydning for din sosiale status. Skyld sier ikke noe om hvem du er. Skyld sier bare noe om hva du har gjort. Og det gjør jeg ikke lenger. Skyld var skyld. Uskyld var uskyld. Du gikk også videre, og ingen av oss som vokste opp med sin livsnemesis vet hva han gjør idag eller hva han har gjort de seneste par årene. Kanskje har han selv blitt skyldig? Hvem er den egentlige skyldneren? Er det meg fordi jeg gjorde noe først? Eller er det den som gjorde mest? Eller den som løy og bortforklarte?

Nei, ingen var skyldige og ingen var uskyldige, Alle hadde feil og mangler. Det som er inne i hodene våre, personligheten vår, skal ikke lenger hemmes i å være hele seg utenfor hodene våre, på grunn av manipulering og mobbing og krenkelser, men det som er inne i hodene våre skal kunne uttrykke seg og komme ut.

"Tror du virkelig at du er så unik at det er nødvendig"?

Nei, men våre skyldnere skal ikke kunne gjøre oss til deres skyldnere ved å hemme det som er inne i hodene våre fra å uttrykke seg, eller fra å føle seg selv sterkt som hele seg. Vi tar del i oss selv. Aldri mer skyld. Bare det vi er og har vært.

Det denne Kortromanen eller lengre novellen gjør og intenderer, er å uttrykke hvordan de andre gruppene og undergruppene i samfunnet bygger opp vår skyld og uskyld ved å være reaksjonen på din livshistorie, og hvordan din livsnemesis fordømmer deg ut av din skyld.

Gruppenes og undergruppenes egenskaper og holdninger viser skyldnerens underlegenhet og urettmessige skyld. Mobbesaken med klassekameraten lille Louise viser underlegenheten og urettmessige skyld. Innbruddet som Waldemar Jonatan gjorde sammen med Fredrik viser Waldemar Jonatans underlegenhet og urettmessige skyld.

Det er ikke det en gjør, men det en dømmes for, som er din skyld. Og dømt trenger du ikke å bli juridisk i domstolene, men like gjerne på bygdefolkets domstol som sier at det "Ikke er noen røyk uten ild" og dømmer deg ut av det.

For det hele problematikken rommer, det er at der det er to parter, en forbryter og ett offer, der vil nødvendigvis en bli kjent skyldig.

Du er fortsatt skyldig så lenge det er noe av årsaksforholdet du ikke har erkjent eller at det er noe av sammenhengsstørrelsen du ikke har fått innsikt i.

Du vet hvem som er skyldig og uskyldig når du skjønner det noe i følelseslivet ditt tidligere har hindret deg i å skjønne, nemlig at det finnes navn på ting og at det er en grunn til at du føler det sånn som du gjør, og at du da forstår hvorfor det som gjorde deg skyldig ikke stemmer, et ord og et fakta og en årsak kan snu opp ned på skyldsspørsmålet.

Være hverken Gud, Profet eller tilbeder. Hverken Menneske, dyr eller plante. Hverken komponist, Symfoniorkester eller publikum. Alle er alt og alle har alt. Alle uttrykker alle. Alle uttrykker alt i alle. Alt er felles. Alt er delt. Det som er inne i hodene våre er det samme som det som er utenfor hodene våre. Ingenting hemmes. Være skyldig som god og være uskyldig som ond. Ingen domfellelse eier skyldsbegrepet. Ingen perspektiver eier hendelsesforløpet. Jeg er ikke skyldig fordi du er uskyldig. Det kan jeg være uansett. Min skyld har ikke noe med din uskyld å gjøre. Jeg er dermed fri, ikke til alt eller hva som helst, men til å begynne på nytt. Der noen har rett der er noen skyldig. Men det å ha rett handler om fakta og ikke om skyld. Skyld er to parter ulike maktforhold og ulike opplevelse - grunnet det at de var to. Skyld er den relasjon som oppstår når to parter kommer sammen. Waldemar Jonatan tapte alt her i livet, andre vant, ble sett og gikk videre, tilslutt trodde han selv at han var skyldig, og kanskje var han det og, men han fortjente ikke å gå under av det som skjedde, skyld forutsetter ikke ondskap og skyld forutsetter ikke skyld, bare deltagelse. Og deltagelse er bare min side av saken og min del av saken.

Skyld kan aldri være fullt ut akseptabelt som moralsk og juridisk begrep fordi bare en av partene kan være den ene tingen. Å sette ord på sine følelser gjør den skyldige uskyldig.

DETTE KAPITTELET SKAL SETTES INN I
SAMMENHENGEN FØR TIENDE KAPITTEL OG
KAPITTELREKKEFØLGEN FORSKYVES

Endringene begynte i det gradvise, umerkelig og langsomt. Det skjedde ingen endringer vedrørende skyldsspørsmålet grunnet Waldemar Jonatans sak og oppvekst, men en annen lignende sak havnet i mediene og fikk enorm oppmerksomhet. En ung gutt hadde stjålet ting fra butikkene og solgt dem videre til andre ungdommer. Når dette ble avslørt av butikkene og ungdommenes lærere foretok de ungdommenes som hadde kjøpt tyvegods sine foreldre en snumanøver. De la skylden på den unge gutten som hadde operert som tyv: hadde ikke han stjålet så kunne ikke de andre kjøpt noe heller. Her kunne det vel ikke være noen tvil om hvem som satt med ansvaret? Han ble mobbet og utstøtt gjennom resten av ungdomsskolen og videregående på grunn av dette og måtte tilslutt i psykologsamtaler når han ble innlagt grunnet depresjon innrømme at "Han bare var en simpel og skitten tyv" og at "Han alltid la skylden på alle andre". Men mye talte for at han alltid fikk skylden selv og så fikk han høre at han alltid skyldte på alle andre. Men dette perspektivet var noe knapt et fåtall bare tenkte og ikke sa høyt, alle andre snakket om ham og la vekt på hvilken uansvarlig dritt han var. For skyld det var pratet i ettertid. Skylden ble konstruert av de involverte. Og de involverte, det var ikke bare den skyldige og den uskyldige, men venner, foreldre, lærere, leger, ungdomsklubbansatte. Den unge guttens liv var i alle fall ødelagt og som tre og tjue år ring satt han på uføretrygd i kommunal leilighet. Så begynte avisene og skrive om lignende saker.

Over hele Norge strømmet tipsene inn til nyhetsredaksjonene fra menn-
esker ute i distriktene og i storbyene om saker der ungdommer ble ho-
ldt ansvarlige for ting de hadde gjort og ting de ikke hadde gjort.
Noen var skyldige men fikk en uforholdsviss streng straff, til og med
uten å være juridisk dømt i rettsapparatet. Andre hadde gjort litt
mens andre hadde gjort resten, men en part sto igjen som skyldig.
Det ble et folkekrav at myndighetene måtte legge en slagplan for å
få slutt på lignende saker der skyldsspørsmålet ble avgjort på folk-
edomsstolen eller ble avgjort som ved en loddtrekning. Mediekjøret
ble så stort tilslutt og debatten i avisene og på TV og på radio
var te i flere år, så tilslutt valgte myndigheten å gjøre noe med sa-
ken. Det var ikke nok å sørge for at sakene ble grundigere etterfor-
sket, at mediene ikke hengte ut og forhåndsdomte eller at juryord-
ningen ble burdert pånytt. Dette handlet om sosiale strukturer det
skjønnte myndigheten raskt. Personlighet sto mot personlighet.
Navn mot navn. Familiebakgrunn mot familiebakgrunn. Bosted mot bosted.
Problemelev mot mønsterelev. Dette var det man ble dømt ut av og som
avgjorde din skyld, din relative skyld. For all skyld er relativ
og er begrenset til den uskyldiges livshistorie. Den som fremstår
som uskyldig er det. Og den som fremstår som uskyldig er den som
ikke har symptomer. Symptomer på noe. Da er man uskyldig.
Og det myndigheten gjorde var å gå helt ned til barnealder og før-
skolealder for å rette på problemet, for dette hadde vært lenge i
vår kulturkrets. De så på hvordan barn oppførte seg mot hverandre
og hvor raskt "Din eller min skyld" kom inn i leken. Deretter fant
de en måte og gjøre noe med måten man forholdt seg til skyld og us-
kyld på uten å gjøre endringer i menneskenes gener. For det kunne
også være en løsning, men det fikk være til en senere runde. De val-
gte å gyve løs på skyldsspørsmålet ved å gjøre det umulig og for-
holde seg til mennesker som skyldige eller uskyldige, og de ble sk-
yldige eller uskyldige gjennom sin livshistorie og sin livsnemesis.
Sin livshistorie var de rykter og de erfaringer folk hadde gjort seg
om vedkommende og sin livsnemesis var den person i nabolaget og sko-
legården ens personlighet og livshistorie og deretter handlinger
ble knyttet opp mot. Myndighetene utarbeidet en skyldsspørsmålplan
og gikk inn allerede i barnehagene rundt om i landet og fortsatte i
barne og ungdomsskolen, men når man kom over på videregående var
dette så innarbeidet at det var sånn, dette var ikke sånn som med
mobbing som gikk opp og ned og frem og tilbake med eller aldri ble
ordentlig slutt på. Dette var kulturen i landet ungene vokste opp i.
Og det var ikke en del av den kulturen som man kunne gjøre opprør
mot. "Den debatten er vi ferdig med" sa de voksne. "Vi tar ikke det
spørsmålet opp nå igjen". "Innse hvordan verden er"! "Bli voksen"!
Denne holdningen til skyld og uskyld var en del av den personlig-
heten man ikke strevde med og ikke hadde behov for å endre på.
Man var ferdig utviklet og ferdig utvokst rundt dette temaet og det
syntes alle var godt. Det hadde jo vært helt forferdelig i fortiden.
Skylden var min og skylden var din. Alle hadde skyld. Skyld er ikke
bare en handling eller et ord selv om det er det også, men skyld er
også alle de handlinger og alle de ord som ikke ble gjort og sagt
og som dermed ikke fikk mulighet til å være med å danne den veven
som kalles verden. For verden er mer enn skyld. Den skyldige må og-
så få anledning til å åpne seg opp for verden i alle dens fasetter
og sjatteringer. Den skyldiges uskyld er i sakens og skyldsspørsm-
ålets kontinuitet og kausalitet, det som kunne vært, men som aldri
ble. Vi drømmer om skyld og vi drømmer oss bort fra skyld. Alt er
tomt hjernespinne: ikke gjør noe du kan stå for i ettertid, men du
er ikke skyldig, du er bare deg selv, og selvet skal være rent og
helt.

Å være ansvarlig er akkurat like sårende som det å være offer er sårende. Det tapper deg for krefter. Vi skal ikke begynne å gjenvinne våre krefter i skillet men i møtet. Og vi møtes gjennom at ingen av partene må gi etter og tape retten til sin erfaring, for erfaringen er minst like viktig som å kvitte seg med den. Du er ikke skyldig når andre insisterer på å ha del i deg. Uskyld er ikke å definere for definisjonen er et nytt maktovergrep.

Men det grusomme og fullstendig urettferdige og fortvilende i det at offeret blir deltager i skylden ved at det ikke lenger er en parts handlinger men begges handlinger, må ikke glemmes. Uskyldig er du bare helt til du bryter en grense. Men oppfatningene dine av skyld og uskyld endrer seg om du selv blir en av delene.

Det er, om folk hører på deg i utgangspunktet, den letteste sak i verden å gjøre noe og så snakke seg bort ifra og diskutere deg ut av det du har gjort. Det koster deg ikke fem flate øre å lyve. Løgn er ofte mer naturlig å gjøre enn å fortelle sannheten, fordi sannheten kan være ubehagelig og skadelig. Løgnene sosialiseres sanne. Løgneren er navnet til den uskyldige. Løgneren er bakgrunnen til den uskyldige. Løgnene er bostedet til den uskyldige. Løgnene er personligheten til den uskyldige. Folk hører på folk. Folk hører på folk som er som dem selv. Sannhet er en utveksling av makt og sannhet er en utveksling av sosial status.

DETTE KAPITTELET KOMMER MOT SLUTTEN AV KORTROMANEN

Waldemar Jonatan opplevde respekt nå for første gang i sitt liv. Ingen kunne lenger forholde seg til livshistorien hans og det livsnemesisen hans sa om ham, når allmennbevistheten ble fylt opp av en ny livshistorie. De visste ikke hvem han var. Men de fikk lære det nå. Nesten som å skille seg eller gifte seg pånytt. Det skjer ting, man vokser og utvikler seg. De visste at han hadde tre forskjellige identiteter og at det var likeså normalt og positivt for ham og for alle andre som slapp å relatere seg til ham gjennom skam og skyld og sinne og opprørthet. Skyld var uskyld med flere identiteter. Han var ikke andres urett og andres opplevelse, han var beskyttet av lovverket. Hans skyld hadde faktorer ved seg. Den kunne omvurderes. Det å ha tre forskjellige identiteter i skyldsspørsmålet er likeså positivt for alle som å omdefinere og forvrengte og forbedre de andre begrepene vi bruker om virkeligheten. Men skyldsspørsmålsidentitetene var gode og rett og normale i seg selv. Disse identitetene var en menneskerett. Det var en menneskerett å slippe å få en livsnemesis. Det var en menneskerett, i allefall i det nye lovverkets øyne, og da var det jo det også for alle andre, å ikke måtte behandles av andre ut av valgene man tar, valg som var tvetydige eller forfalskede, valg som rommet uoppnøstede tråder eller aldri spunnede tråder, valg andre ikke visste noe om eller ikke kunne vite noe om. Valg som alle var lei av å høre om. Valg er skyld, men bare om valget ble tatt av den skyldige uten innblanding eller samvill-

ighet når han begikk handlingen. Handlingen skal ikke være delt for å være skyld, om skylden skal være den enes skyld og ikke be-
gges. Skyld skal bevises, men ikke med en sosial logikk eller med
en spissfindig logikk. Logikk er ikke ettergivelse. Disse iden-
titetene er for alle. De representerer frihet. De representerer
medmenneskelighet. Disse identitetene er det alle uskyldige fryk-
ter men selv vil ha, og bare de skal ha dem, for det er de som
forholder seg fritt til oss, vi skal ikke kunne forholde oss sånn
som vi vil til dem, de skal være beskyttet. Man anklager andre om
skyld fordi man selv ønsker å være uskyldig. Hvorfor ta ansvar om
du ikke kan gjøre noe mot andre? Hvorfor ta ansvar om du påføres
skyld i uskyldens opplevelse av krenkelser? For, tro meg dette
har jeg selv bitterlig erfart, tenkte Waldemar Jonatan, andre, det
vil si din livsnemesis, legger merke til din skyld før han
legger merke til dine handlinger.

Waldemar Jonatan ble ikke hetset mer på gaten og på kontorene og i
kinoene. Folk nikket høflig til ham på gaten. Sånn skulle barndom-
men egentlig ha vært, tenkte han, dette er både den krenkede og
krenkerens uskyld, der de møtes, i punktet der alle de vonde føl-
elsene om hvem man er og hvorfor man er og hvem og hvorfor den an-
dre er slipper taket i deg. Waldemar Jonatan var ikke et tilfelle
mer, han var folk selv. Ingen kunne hindre hans uskyld når sosial
makt innad i skolegården eller nabolaget var umulig. Skyld hadde
vært andres makt over deg. Makt som ikke begynte i rettsapparatet
men som endte der, nettopp fordi den ikke begynte der. Skyld opp-
sto. Skyld ble til. Skyld utviklet seg. Det var ikke rart at skyld
var et religiøst begrep i Arvesynden! Den uskyldiges holdninger til
deg, der begynte din skyld. Så ble din reaksjon, som sterk eller
svak, som offer eller "Svar-med-samme-mynt" til sakens fakta.
Den uskyldiges oppførsel overfor deg ble ikke lagt merke til over-
for noen fordi han var ikke skyldig, og det var de skyldige man
observerte. De hadde feil navn og feil bosted, de skyldige.
Det betyr mer for enkelte å ikke være skyldig enn å ikke være vok-
sen. Og menneske. De blir voksen og menneske først gjennom uskyld.
Waldemar Jonatan takket sin skaper, fordi det fortsatt uttrykket
hans følelser på en genuin måte, uten bevisst logikk, for at skyl-
dens tidsalder er over. Nå betydde ikke Gud frelse for dine synder
mer, Gud forsvarte din uskyld.

Gud frelste deg fra din skyld, uten at du hadde gjort noe galt, Gud
frelste deg fra den skyld du var blitt sittende igjen med. For du
har ikke handlet skyld, du har blitt påført skyld, andres skyld
eller oppspinn.

Skyld er alles handlinger mot alle - bring dem frem i lyset!
Din skyld er dine handlinger og bare det, ikke praten, ikke medi-
sineringen, ikke stadige anklager. Skyld skal kunne erkjennes og det
kan den ikke om den er påtvunget og skambelagt. Andres skam blir
til din skam.

For skyld er ikke livsansvar der du har en livsnemesis som repre-
senteer og tar kontroll på din livshistorie. Skyld skal også være
glede og innsikt. Skyld skal ikke være konflikt uten foregående
krenkelse. Skyld skal være strafferett uten dobbeltmoral. For det
Waldemar Jonatan sin skyld gjorde, gjorde godt overfor den uskyld-
ige, var å aldri gjøre noe galt for å ikke behandles like dårlig
selv. Fredrik hadde fått en godt utrustet moralsk samvittighet han
ikke hadde før det fatale innbruddet de begge var med på når han
ble redd for å være skyldig selv. Menneskene hadde dermed aldri
hatt noen reell moral, bare en reell frykt for å selv kunne straf-
fes.

Det var verre for livsnemesisene å være skyldig enn å straffes. Det verste var å få skylda. Da kunne man heller tilbringe ett år i fengsel uskyldig. Skyld var ikke skyld når du ikke skjønnte den, bare som handling, men ikke som maktrelasjon, eller når andre ikke vil at du skal forstå den fordi du er for dum til det. Skyld pågår ikke bak ryggen din. I Waldemar Jonatans tilfelle hadde makt-menneskene diagnostisert både skylden og uskylden hans: uskylden ble forklart av skylden, den hadde også vært tilstede og rørt i den ildrakeren. Skyld er ikke å være andres problem. Reell skyld er ikke å fjenes. Reell skyld er ikke ett middel. Reell skyld er ikke andres agenda. Skyld er umenneskeligjørelsen av offeret som sprenger gårsdagens normer. Skyld er ikke bygdas holdninger. Men det som er umulig å benekte er at en del av definisjonen av skyld er det du gjør som du vet sikkert aldri vil bli oppdaget eller straffet. Men gjør du det selv om du vet det aldri kommer til å bli oppdaget eller straffet, så er det også skyld. Offerets rett til skyld. Din rett til å være ordentlig. Kunne det blitt avslørt så skal du være glad for det så ikke gjelden vokser deg over hodet. Tilståelse er en del av reell skyld.

Løgn, det er den som ikke hadde noe å stille opp med. Som ikke fikk en sjanse til å utvikle, forbedre og uttrykke sin uskyld, sin historie, uten at den ble en del av motpartens fortelling. Sannheten om dem er noen andres fortelling. Din sannhet om ham eller henne er ikke lenger løgn og forvirring i hans eller hennes sannhet om deg.

BRUK DETTE KAPITTELET SOM DET SISTE ETTER
DET SISTE KAPITTELET OM WALDEMAR JONATAN

Waldemar Jonatan sine tynne fingre festet seg til de røde og gul striped popcorn begeret og han tok det ut av skapet for å betale ved disken da Fredrik plutselig sto i døråpningen inn til kiosken i kinoen.

- Nå er det ikke sånn lenger! Det er ikke sånn at jeg bare skylder på deg, og du både blir og gjør deg til ett offer, og det blir masse stress, og jeg presser deg ikke til å føle deg skyldig. Jeg vil kunne presse deg mot din bedre fornuft til å føle deg skyldig! Det er jeg som skal presse, ikke du! Du er offeret men det er jeg og! Du er offer fordi jeg er det! Jeg er først uskyldig når jeg presser deg til å føle deg skyldig. Det og det ene og ale- ne beviser min uskyld. Du er ikke skyldig forstår du det, du får skylda, det er da du lider og det er da jeg triumferer over deg, din rotte! Nå når du begynner å argumentere i avisene med dine mange leserinnlegg om flerfoldighetsidentitetens fortreffelighet, så tar du det hele over til ett nytt nivå! Da blir jo jeg svar skyldig! Jeg må diskutere tilbake og det er det ikke sikkert jeg klarer. Jeg er ikke god til å diskutere bare til å bruke Waldemar logikken og kjekle og krangle.

Det de hadde døpt Waldemarlogikken var en variant av Prokustes seng begrepet der man måtte tilpasse fakta til historien, men med Waldemarlogikken så kjeklet og kranglet man seg til rett og vrengete og vridde på fakta og man bortforklarte og man unnskyldte.

- Jeg må få hjelp, selvfølgelig av forfattere og advokater og journ-

alister sørfra for de sympatiserte meg saken min. De ser jo på deg som ett utskudd. Du forsøkte jo å skylde på meg. Kanskje klarer du å argumentere mot meg men mot dem, profesjonelle og høyt utdannede mennesker, der får du ikke til noe som helst. Der blir du et null. Da står du igjen som ett offer som synes synd på seg selv for sånn vil jeg se deg skjønner du det!? Det er min rett til å se deg som et offer som synes synd på seg selv når jeg skylder på deg!

Han gikk rasende og med en harme i ansiktet som ikke var undertrykket lenger men sluppet løs over verden som en farsott, mens han veivet med armene og ropte:

- Krenke meg! Meg! Det er jeg som har rett! Det skjønner jo alle! Waldemar Jonatan følte ikke for å gå på kino den dagen og gikk heller hjem med uforrettet sak. Men svarene i avisen fra forfattere og advokater og journalister kom ikke, dette var en samfunnsutvikling nå, det var i lovverket, det var i barnehagene, det var i barneoppdragelsen, det var i kirken, det var i Grunnloven. Til og med i Fredagens og Lørdagens TV underholdning spøkte komikerne med hvordan det var før flerfoldighetsidentitetene ble innført. Fredrik var snart en fortidslevning. Hans personlighetstype var i ferd med å trekke seg ut av evolusjonen. Den var ikke lenger sosialt usynlig og den hadde ikke lenger noe sosialt spillerom. Veien lå ikke åpen for den. Den ble ikke romantisert eller bortforklart. Den var et uttrykk for noe og den var et symptom på noe.

For Waldemar Jonatan var dømt på folkeedomstolen. Men han hadde alltid følt dårlig samvittighet overfor Fredrik og ville ikke at han skulle være skyldig. Da var det nesten bedre at Waldemar Jonatan var skyldig, for hans uskyld ga ham dårlig samvittighet. Og så så Waldemar Jonatan hvordan Fredrik hadde det med seg selv. Hadde han kanskje ikke sagt at han mistrivdes i sin rolle som Gårdsgutt?

I den verdenen som var før Flerfoldighetsidentitetene så var det ikke fakta og ikke sannhet men "Sånn som det bare er" når Fredrik skyldte på Waldemar Jonatan, men når Waldemar Jonatan skyldte på Fredrik eller andre, var det ingen som hørte etter. Til og med de som tidligere hadde vært helt utstøtte fra menneskesamfunnet, kunne få mer medfølelse og respekt enn når feil person skyldte på feil person. Kampen om påtvunget skyld var menneskenes eldste kamp, og den hadde til nå feil person vunnet, den som var en mer normal type med symptomer, istedetfor en unormal med symptomer.

Du skal svare for det du har gjort men begrepet "Skylda" istedetfor "Skyld" er ikke dine handlinger, det er noen annens handlinger, og deres handlinger er forsøket på å overbevise deg om skyld.

Skyld er det du ikke har lov til å gjøre mot andre og uskyld er det andre har lov til å gjøre mot deg. Dette er "Skyldspørsmålets Gylne Regel".

Skyld er det Waldemar Joanatan ikke kan gjøre mot andre og uskyld er det Fredrik gjør mot Waldemar Jonatan, men som han ikke får status ut av eller ikke blir stemplet ut av. Skyld er tryllekunst, man får mennesker til å tro at det de ser er sant.

ALTERNATIV SLUTT OM AV-DUALISERINGEN AV MENNESKENE SOM DERMED
AVKLER OG BEFRIR OSS FRA SKYLD
OG USKYLD -

UTEN AT AV-DUALISERINGEN GJØR
AT VI OPPDAGER AT VI IKKE KLARER OSS UTEN Å SKILLE MELLOM
GODT OG ONDT:

Den fremmede ankom landsbyen i utkanten av det sentrale riket rundt klokken tolv om formiddagen en varm vårdag i April. Året var 2050. Målet hans var å utslette den klassiske dualismen. Han var i likhet med mange andre riddere utsendt av Gud. Den faktiske Gud, ikke prestenes Gud, ikke Jordens Evolusjonens og menneskenes Gud. Det var flere riddere utsendt til hver sin bevissthetsport i rikets strategisk viktige militære punkter. Det var ridder hærfører, ridder politiker, ridder filosof, ridder verdensmann, ridder borger og ridder skavank. De skulle representere menneskeheten. Den klassiske dualismen var en historisk feiltagelse. Den var biologisk ikke moralsk og ikke åndelig. Alle var egentlig A. Alle er vanlige og alle er uvanlige. De som er høyere i rangordenen er det fordi registeret mellom mennesker begrenses. Den sterke er i hovedsak bare en ting inne i seg, styrke, som den andre også har, men det er ikke på oversiden, men på undersiden, og den svake er i hovedsak en ting inne i seg, svakhet, som den sterke også har, men da ikke på oversiden, men på undersiden. For om alle brukte hele registeret var det ingen motsetning mellom menneskene. Motsetningene er i ulike behov og ulike tanker og ulike følelser. Fordi jeg er svak så er du sterk og da er liksom det en forholdelse? Vi har begge drømmer og ideer og meninger, men siden en er sterk og en er svak så betyr det ingenting. Menneskene er sånn som de er fordi vi skal kunne utvikle oss, og da må meningene være oppdelt i flere forskjellige fraksjoner så vi kan holde andre meninger nede og bringe oss selv frem i lyset. Det blir en motsetning fordi den sterkes rovdyr mentalitet er naturlig for begge, og fordi den svakes rovdyrmentalitet er unaturlig for begge. De bekrefter hverandre gjennom det de er som begrensede. Man skal heretter hverken måtte være plante, dyr eller menneske. Man skal heretter hverken være alkoholiker, borger eller politiker. Alle skal være alt. Alle punkter på en linje, med en begynnelse og en slutt, som samtidig er en naturlig syklus er dekket for og medregnet. Man skal være som en tilhørende en samfunnsklasse som tenker og føler og derfor reagerer helt ulikt en fra de andre samfunnsklassene. Man skal ha, ikke en høyere personlighet, og heller ikke en likestilt personlighet, men en personlighet som ikke drømmer eller er romantisk, men som har avklart sin personlighet og avklart alle de ulike delene den består av. Man er seg selv som alt og alt er det beste fra både fortid og fremtid og nåtid. Alle ridderne som var utsendt til områdene med de ulike bevissthetsportene var utstyrt med hver sin tavle med et symbol på og var også utstyrt med et ord de kunne uttale høyt når anledningen krevde det og det var når de dualistiske mishandler forsøkte å presse, manipulere, kreve, overtale, bevise, manipulere. Og det gjorde de jo alltid. Det var slik man lærte å kjenne dem. Som en som alltid hadde rett. Men nå hadde de ikke det lenger. Nå hadde Gud oppklart menneskenes øyne og forklart alt og opplyst dem, og gjort dem tolerante, ja, det også, om at nå var de frattatt det å være unik som unik, og de var frattatt det å være god som god. Og bare det. Nå måtte de dele på tankene og følelsene. Nå måtte de dele på behovene og kanskje også evnene. Det er ikke lenger sånn som i dualismen i den klassiske periode at den ene har noe og den andre har noe, og den ene mangler noe og den andre mangler noe, men de møtes som ideer der de ulike, på oversiden og undersiden, der den ene har noe og den andre mangler noe. Alle skal nå som sagt være alt som seg selv. Og seg selv er tenkesettet og handlingsmønsteret som individene operer ut av. Vi er det vi er uten en motsetning som fornedrer og binder og temmer og hemmer oss til å bli og være no annet. Vi er det vi er

uten annet handlingsrom og tenkemønster for andre enn det vi faktisk er. Og de kan ikke forfalske den vi er. Og det trenger heller ikke vi å gjøre. Motsetningen i den klassiske periodes dualisme oppstår i hverandres begrensninger. Den enes frihet truer den andres frihet fra ham igjen. Vi vil være fri fra hverandre. Vi vil føle alene. Vi vil føle uten å forstyrres av konflikter i sjelslivet. Vi vil ikke dele på følelsene. Men Gud er imot monopol. Også djevelen kunne føle og også djevelen kunne filosofere. Motsetningen består i at den ene partens uegentlige og urensede side settes opp, som kamp og eierskap og lederskap, mot den andre partens egentlige og rensede side. Demonen må lære seg å filosofere og utvikle seg bort fra vold og mørke og tunge følelser. Diktatoren må lære seg å styre mer humant og likevel sitte ved makten. Taperen må lære seg å kjenne etter på hva han egentlig føler. Og da behøver han ikke å være enig med vinneren., men heller ikke ta feil. Vi er som dyr som slåss, men ordene gjør at det hele forfalskes. Ordene får den gode til å fremstå som ond og ordene får den onde til å fremstå som god. Og deretter fortrenge alle deres andre karakteregenskaper og følelser og behov. De dømmes ut av det de er på oversiden i motsetning til hva de er på undersiden og ikke ut av det begge sidene, i et helhetlig felles uttrykk. Å uttrykke alt man er rommer ingen motsetninger, andre enn de faktiske, avklarede, som kanskje også er de historiske konsekvenser av samfunnsutviklingen, vi vet nå hva som er godt og ondt, vi trenger ikke å kjempe og tvile, derfor trenger vi heller ikke å være motsetninger, det er ikke bare en gruppe som skal sitte ved makten gjennom godt og ondt. Der alle en gang for alle vet hva som er godt og ondt kan ikke noen ha makt over andre. For alle er frie fra hverandre der vi vet hva alt er. For alt og begrepet om det hele holdt oss nede. Det viktige for de gode er ikke å være virkelig gode mennesker, men å representere det gode. Men argumenter nytter ikke fordi de bare møtes med strategier og håndteringsnøkler. De er gode fordi de vet hvordan de skal håndtere en situasjon. Vi blir håndtert. De motbeviser andre med det den andre er eller selv burde fått lov til å være. For han er mer av det enn den gode fordi han tenker og føler sånn, han ikke bare trenger det for å oppnå noe verdslig eller økonomisk. Ordføreren i den lille landsbyen tok den fremmede i hånden. Den sorte dressen til den fremmede, eller ridder hærfører, var nypresset. Han hadde mandsjettknapper.

- Du kom! Endelig! VI hadde begynt å bli bekymret for at du ikke ville komme! Dette er jo en enorm begivenhet! Noe kunne jo også ha gått feil med planen ute i verden---

Ordføreren hadde, som alle i høye posisjoner i samfunnet, blitt en forsvarer foranti-dualismen for han hadde fortsatt hvordan den kunne forsvare samfunnets interesser, og straks det var mulig og gjøre det med noe trykket man det til sitt bryst. Sammensvergelsen mot andre i høye posisjoner som fortsatt var biologisk ensporede og følelsemessig halve var total og altomfattende.

- Heg er forsinket fordi toget mitt var det. Bare derfor. Dette oppdraget har jeg påttat med i den andre verden. Og det skal jeg fullføre.

Presten i landsbyen kom frem og brølte:

- Forsvinn! Synder! Hedning! Vantro! Du fornærmer Guds ord med ditt vanbilde av ham! Dualismen er det eneste hellige og sanne ved menneskene! Det er bare derfor vi kan skille godt fra ondt!

Den fremmede holdt opp tavlen med symbolet og uttalte ordet fra Gud. Denne tavlen med dette symbolet og dette ordet var det høyeste menneskelige uttrykk og hadde ingen moralsk, intellektuell eller

følelsmessig motsetning. Ingenting kunne overvinne det. Ingenting kunne motbevise det. Det var det naturlige slutt punktet for diskusjonen. Det var utviklingens siste punkt. Det var selve avklaringen.

Presten hylte skremt og ropte fortørnet:

- Aaah! Slutt! Jeg lover å slutte og si sånt! Jeg er synderen! Jeg er hedningen!

- Akkurat det bryr jeg meg ikke noe om.

Den fremmede trakk på seg to hansker han hadde i beltet.

- Dine meninger betyr ikke noe for menneskene lengre.

- Kan ikke vi alle bety like mye ---

sa presten i en sur, trassig og barnslig tone. Han visste han var slått. Nå var ikke dualismen hans lengre. Nå var ikke virkeligheten hans lengre. Han måtte kjempe. Nå slapp anti-dualistene å kjempe. De måtte ikke bevise noe. De var ikke drømmere lengre. Presten gikk og slang.

- Jeg velsigner deg! Jeg velsigner deg!

Presten ropte og den fremmede holdt igjen opp tavlen med symbol-et og uttalte ordet. Presten ga seg.

- Jeg avsverger min tro. Nei - det kan jeg ikke gjøre. Ikke få meg til å gjøre dette.

- Den evolusjonære tid er over og dermed er dualismens tid over også. Nå kan ikke en av to eller en av flere herske alene mere. Alle må herske sammen. Uten premisser. Dualismen lever videre som demokratiets og modernismens verdiers forvaltere. Folket må jo finnes, for ellers så finnes ikke sannheten. For demokrati-et deres er egentlig en rangorden som er unaturlig. Unaturlig fordi folket og forvalterne utgjør dualismen som de sier er avskaffet.

- Jeg ber deg innstendig om å trekke deg. Det er ennå ikke for sent å snu ---

- Akkurat i dette tilfellet er det det. Fordi dette har Gudbestemt og det ligger i genene våre, i selve evolusjonen og samfunnsutviklingen. Om det var meningen at dualismen ikke skulle avskaffes ville den ikke blitt oppfunnet, for hvordan skulle vi ellers avklare tingene?

Den fremmede ba den opprømte og imponerte ordføreren, som forsto situasjonens alvor og høytidlighet, følge ham til bevissthetssportene. De forlot landsbyen og beveget seg oppover en bakke. Det lå gjerder av morkent tre langs hele ruten og det duftet friskt og sterkt av syrer og løvetann overalt. Det var en ny vår for menneskene. Vi kan klare oss uten å skille mellom godt og ondt om alle har de samme behovene og følelsene som den vi er. Vi kan klare oss uten å skille mellom godt og ondt om vi ikke selv trenger og føler behov for at godt og ondt skal eksistere fordi det er noe vi vil oppnå med det. Og gode mennesker vil oppnå makt og og onde mennesker vil oppnå hevn. Vi kan klare oss uten å skille mellom godt og ondt om vi blir ord, argument og begrepsløse, og kommuniserer som den vi er, men da måtte vi klubbet hverandre ihjel, eller vi kunne skjerpet og styrket følelsene våre. De, som ikke bare besøker oss, men opphøyer oss til edle og store vesener. Følelsene våre som gjør oss til en livsform man legger merke til. Følelsene våre som gjør oss til en filosof og en poet og ikke bare en hærfører og en mishandler.

Det lå små hytter og bondegårder på begge sider av den lille kjerreveien og de ble møtt av enkelte bønder som hadde vært til Kirke nå på Søndag. De ante ingenting om at hele deres verden snart skulle fratas dem. Den skulle bli større og mer

rik, og den skulle bli vakrere og mer nyansert. Den godhet og ondskap som rommer mer er nærmere det naturlige mennesket som alene for seg selv er en form for filosof det aldri er sammen med andre. Det naturlige menneske tar aldri feil når det er alene med seg selv. Man tar ikke feil, når det ikke finnes en ytre verden, alle motsetninger er i den ytre, fysiske og materielle virkelighet utenfor hodene våre, inne i hodene våre, i den åndelige dimensjon finnes det ingen motsetninger. Åndeligheten er i historisk tid gjort fysisk, den er blitt metode og våpen for grupper som vil ha makt over andre, og kanskje også seg selv. De klarte aldri å føle seg ordentlig åndelige, disse troende, hvordan kunne vel de vite at hverken Gud eller djevelen er ånds motstandere. Man kjemper da virkelig ikke med Ånd! Åndeligheten er sjelens næring og kamp nærer og leger ikke, den river istykker. De klarte bare å være åndelige som en maskin som skulle tilfredstille deres følelser.

Det begynte å bli mørket da de kom frem til det militære strategisk utvalgte området. Det hadde tatt dem to timer og gå dit, og det ble tidlig mørkt her på denne tiden av året. Ordføreren forlot den fremmede og han tok frem noen drops som han kastet inn til hundene innenfor gjerdet. Det var sovepulver i dem, pluss gift for å være på den sikre siden. Han tok frem en tang fra beltet og klippet hull i gjerdet. Da han var innenfor snudde den fremmede seg og så tilbake på landsbyen som lå badet i et vennlig og mildt lys fra kveldssolen. Alt var stille.

Ved den første porten, den politiske port, møtte han en politiker.

- Jævla rassist og nassist! Du er rasist du! Det er ikke jeg! Du er en kreftsvulst på samfunnet og du er oppstått i et vakuum! Det er gode mennesker som meg som sørger for at det ikke ender med katastrofe her i verden! Det er vi som reddet jødene under krigen ---

Den fremmede holdt opp tavlen med symbolet og uttalte ordet.

- Drittsekk! Ramp! Proletariatet! Du skal kastes i fengsel! Dette er en hatforbrytelse!

Politikeren løp skremt bort.

Den fremmede satte på en sprengladning, konstruert av de største militære hjernene i samtiden, denne var mulig og demontere.

Han satte tidsanviseren på ti minutter.

Så kom han til den sosiale port. En borger med blå bukse sto der.

- Tror du at du er tøff! For jeg er tøffere enn deg! Sånne som deg er ikke så tøffe når alt kommer til alt!

Symbolet kom frem og ordet ble uttalt.

Borgeren løp bort.

Hvem var drittsekken nå?

Den fremmede satte på sprengladningen.

Så kom han til den religiøse port. Der sto en prest.

- Du er en synder. Du kommer til å brenne i helvete for dette.

Det tror jeg på. Du kan aldri knekke meg og frata meg min tro.

Den beseirer alt. Her møter du åndsmakter som er deg totalt overlegne.

Presten løp bort og hylte som en forskremt guttunge da symbolet kom opp og ordet ble uttalt.

Også ved den medisinske port løp psykiateren og sykepleierne bort. De kunne ikke tvinge lengre nå, nå ble de selv tvunget. Og etter dette kunne de ikke ringe til vakthavende lege. Nå var det bare nederlag. Nå måtte de tilpasse seg til andre. Til Gud. Til menneskeheten. Til samfunnsmoralen. Den var ikke lenger deres. De var ikke lenger det biologiske utgangspunkt. Symbolet og ordet var det høyeste uttrykk for menneskeheten. Det tillot ikke noe over seg. Det var ikke lenger noe utgangspunkt for virkeligheten. Alle kunne koble seg på alt, alle kunne være det andre var. Og alle ville. Det fantes ikke noen flokk og dermed ingen leder og heller ingen ledet. Alle var ledere og ledete selv sammen med alle andre. Det hadde ingen begreper eller argumenter på seg denne virkeligheten, bare følelser og bevissthet. Alle slike beskrivelser av en fjern drømmevirkelighet som anti-dualismen er, blir lett tåkeprat og svermerier, eller henfaller til mystisme, men den skal bli en praktisk realitet gjennom avklaringen. Når ingen lengre blir oppdradd til å bevise seg selv eller være truet av den andres frihet fra seg selv, men istedetfor handle med kunnskap om bestemte tankemønstre og handlingsmønstre uten at det beviser en gruppe eller tro eller vitenskapsgren, så var vi nær målet. Der ingen lenger var aktiv og ingen lenger var passiv var vi kommet nærmere og klare oss uten å skille mellom godt og ondt. Vi kunne bruke det brukbare fra begge leirer og vi kunne forkaste det ubrukelige fra begge leirer. Vi ville være frie, endelig frie. Hverken tolerante eller opplyste, men ferdig med det hele.

Så, ti minutter senere hørte han fire høye drønn, cirka ett minutt etter hverandre. Han hadde da løpt ut av området igjen. Nå var drømmetiden over og menneskene kunne begynne å leve uten å være dette eller noe annet. Og overalt fra hele verden, på radio og i TV og på nettbrett og PC skjermer kom det inn meldinger om at menneskene begynte å oppføre seg helt annerledes. Kriminelle sluttet å stjele og meldte seg for politiet og ungdomspøbler lot være å knuse den butikk ruten, overgripere med makt sto frem med det de hadde gjort for lokalmiljøet, vanlige mennesker sluttet å snakke og hykle og ingen hersket med hverandre lenger. Alle var ett og de ønsket det også. Ingen ønsket seg noe andre ikke ønsket seg og alle ønsket seg det samme. Alle fikk det samme også. Nå feiret alle sammen. Klokken to om natten ble det rapportert om at det ble stille i storbyene rundt om i verden. Neste morgen var det ingen som visste helt hva de skulle gjøre.

Alle de fire bevissthetsportene som var blitt sprengt i luften av den fremmede og de andre ridderne utsendt av Gud på forskjellige steder strategisk anlagt rundt om i verden var bevissthetsblokkeringer og bevissthetssperrer som skulle hindre oss i å tenke selv og hindre oss i å tenke utenfor etablerte tankemønstre. Vi står ikke frem som en ny messias fordi det er sinnsykt, det er liksom der grensen går, å påstå at du er en ny profet utfordret selve grunnlaget for hele sivilisasjonen, Jesus var vår sivilisasjons profet ikke noen andre.

Og vi tør ikke tenke at "Godt er ondt og ondt er godt" sånn som i Satanismen, fordi det er sosialt tabu og ligger i utkanten av bevisstheten. Disse bevissthetssportene hadde til oppgave å holde visse tanker i utkanten av bevisstheten, latterliggjøre dem, holde dem nede, ydmyke deres opphavsmenn og tilhengere, sverte dem, parodierte dem. Og det som ble holdt utenfor var ikke bare tidens smak og behag, tiårets seneste mote eller trend eller den nyeste forskning som senere ble oppdatert, men det var grunnlaget for kulturen. Når kulturen beveget seg fra rasisme til anti-rasisme ble alt som ble forbundet med rasisme - som å ville være genial, å ville tenke selv, å si og gjøre det du vil, forbudt. Alle tanker og følelser du tenker og føler møtes med automatisk fremførte og godt uttenkte og utprøvde argumenter i en total mangel på debatt. Vi er åpne - om alt bortsett fra sannheten. Det jeg bruker er ikke argumenter, men sannheten. Om oss selv og andre. De vet det går an å føle det sånn, men de håper å fjerne muligheten for å føle det sånn gjennom ordene deres. Vil ikke du også være tolerant? spurte den norske hvite gutten på ti i turban den fremmede ved rådhuset i hans hjemby. Hvorfor kan ikke de være tolerante mot meg, tenkte den fremmede. Vi er det, svarte de alvorlige mennene, vi godtar deres kultur nå må dere godta vår. Den er ikke felleskulturen. Men tilbake til det våre tanker og følelser ble møtt med, nemlig strategier. De bare håndterer situasjonen og forteller deg hvor skapet skal stå og hvor landet skal ligge. De bestemmer alt. Du er null verdt. Du er verdt noe bare gjennom dem. Dette for å hindre oss i å avlede og utlede tanker og følelser av det vi opplever og erfarer - og det gjør vi jo snart ikke lenger (alt er på forhånd definert av psykologenes diagnoser) - som så blir til begreper og meninger og ideer som så blir til en revolusjon eller i allefall sosiale endringer, som så blir til en ny verdens orden. En ny verdensorden kommer når den gamle er oppbrukt og ikke stemmer med hvordan vi tenker og føler idag. Det er språket, typene og den sosiale dynamikken som styrer bevissthetssportene. Du tenker ikke utenom tankemønstrene du møter hver dag og som du blir innlært om alt du sier, tenker og gjør møter blokkeringer og hemninger. Menneskene er bare det de er akkurat her og nå. Fortid og fremtid er ikke sosiologiske selvfølgeligheter. Perspektivet strekker seg bare til to tiår tilbake., virkeligheten er den meningen som ikke trengte å høre på motstanderen, vi er like mye det som aldri ble etablert. Det som vi tenker og føler men ikke kan uttrykke med ord fordi ordene er samtidige og binder oss til ett samtidig tenkesett. Virkeligheten er moralsk og intellektuelt fornedrende. Fordi den rommer bare seg selv. Nuet. Og nuet er bare begrensninger i valgmuligheter, og vi er valg, men ordene hindrer oss i å velge. Jo mer utviklede vi blir jo mindre kan vi velge i, fordi valgene anses som primitive og tilbaketragte stadium av ordene som driver oss og forsvaret oss. Fordi virkeligheten ikke trenger sannheten, den trenger bare de faktiske nåværende samfunnsforhold. Og alle samfunnsforhold er grunnet i interesser. Og interesser er ord mer enn valg.

DETTE KAPITTELET KAN SETTES INN FØR KAPITTE-
LET OM "DEN FREMMEDE":

Under mørket lå den slumrende og skjøre bevisstheten om historie og ideologi. Alle de ulike gruppene og undergruppene i samfunnet hadde nå ett felles sakskompleks. De var alle skyldige og tyrannen var uskyldig, spørsmål ble ikke stilt, følelsesmessige behov utviklet seg ikke, tyranniet var nok skyldig når man kjente etter, men den som setter premissene er uten ett sakskompleks. De lå under den nye herskeren. Men så ble han rammet av indre revolusjon og gruppene og undergruppene i samfunnet ble frie igjen. De merket på mange måter at en ny tid var i emning. Mennesker forsvant og det ble snakket om at "Djevelen kom og tok med seg mange for å testes og prøves". Men det fantes ingen sikre bevis. Ingen ble imidlertid skadd og det beroliget de fleste. Mange snakket om "Verdier i krise". Noen sa at vi måtte ha tro. Andre ga blaffen. Men så kom et tegn. Det var ikke noe religiøst ved det, snarere psykologisk innsikt. Tegnet var at profeter begynte å stå frem. Med ett nytt budskap. Ett budskap om at vi kunne klare oss uten å skille mellom godt og ondt. Ingen visste hva som var godt og ondt? Hvorfor skille? Noen av profetene sa at dette budskapet måtte nyanseres og at det var en "Røre av alle mulige slags følelser og behov og ideer som ingen klarte å skille ifra hverandre" som de nye profetene egentlig var imot. Disse profetene var forløpere for en annen, senere og større. Og de ville alle ha en fremtid uten kamp. Og bare gode og onde kjempet. Og de kjempet fordi de hatet hverandres frihet. De kjempet fordi de ikke ville være del av en felles bevissthet, men selv definere og styre bevisstheten. De nye kjempet ikke, de utdelte og fordelte. Så alle ventet, på at noe skulle skje, som viste vei. Og en dag kom forløsningen. En forrykkelse i tid og rom hadde ifølge fysikere i U.S.A funnet sted. Personer fra alle tids-epoker var blitt ført inn i samme tidslinje og møtt av noen. Var det djevelen som skulle teste dem og belære dem om den dualisme de alle forkynnet? Platon, Descartes, Hobbes, Rousseau, Marx, Hegel, Jesus, Sokrates, Frede, Galileo - alle var de der og fikk høre om at de måtte vende om og legge inn en utviklingskonstant inn i deres eget budskap. Hva var meningen med dette, spurte alle seg. Var verdens ende nær? Så en dag kom en beskjed over Radio og TV verden over fra profetene som var forløpere for den Nye om at Gud snart ville la noe skje. Og alle ventet. Så begynte alt å skje samtidig.

SANNSYNLIGVIS PASSENDE SOM AV-
SLUTNINGSKAPITTEL:

Neste morgen sto innbyggerne i alle verdens byer, tettsteder og bygder opp og ville begynne på nytt. De følte nye oppgaver vente. De følte at ingenting var umulig. De ville bevise og bekrefte noe, hva som helst, så lenge det var nytt. Nå skulle ingenting stoppe dem.

Men no var galt. Det var ikke noe innhold i avklaringen av de dualistiske motsetningene i verden. Det lå ikke noe nytt tankemønster og handlingsmønster i denne avklaringen. Ridderne var fortsatt igjen i verden og sendte ordet og symbolet ut over radio og TV apparatene i verden straks dette ble kjent. Men ingen reagerte på det. Hva hadde slått feil? Var alt meningsløst? Hadde alt vært forgjeves? Måtte vi kjempe for å bevise oss selv overfor naboens frihet likevel? Når alt var avklart og vi ikke kjempet mot hverandres frihet tenkte vi ikke som herskere og da virket ikke symbolet og ordet mer. Det kom også frem i en TV-tale en av ridderne holdt at de ikke var sendt av Gud, men at det var Vitenskapsfolk som hadde forsket frem ordet og symbolet ingen biologisk organisme kunne heve seg over. De hadde ved hjelp av moderne topp utstyrte internasjonale hjerneforskere funnet frem til en biologisk konstant som var grensene for menneskets yteevne og forståelsesramme. Men når alt var avklart var ikke dette grensene lengre. Nå kunne vi igjen ville utover og forbi. Nå kunne vi igjen se på hverandre med begjær mistet derfor å se drømmende på horisonten. Mennesket hadde fortsatt bevissthet og alle bevisstheter søkte svar. Men ville svarene kreve blod, nå som før? Mennesket begynte å skape religioner ut av avklaringen. De skapte etikk og moral ut av avklaringen. De oppdaget nye fakta om seg selv ut av avklaringen som ble regnet som nye vitenskapelige oppdagelser.

Så dukket de første nyfortolkerne opp. De modifiserte den foregående generasjonens budskap. De begynte å utvikle og komplisere de eksisterende læresystemene. Så dukket kjetterne opp og mennesket begynte å forfølge dem og sette politiske, religiøse og sosiale merkelapper på hverandre. Så kom religionskrigene. Så kom tabuet inn. Vi kunne ikke snakke høyt om det eller dette. Vi måtte være tolerante. Vi tolererte så intoleransen, men ikke toleransen. Rettigheter ble hatforbrytelser. De første dommene kom.

Så en dag, kom en profet til jorden. Han var som en sol. Hans klær var av det nyeste og reneste purpur. Han var hverken hvit eller sort, hverken mann eller kvinne, hverken gammel eller ung, men alle aksepterte ham som en naturlig og selvfølgelig autoritet. Alle hadde ventet på dette uten å vite det. De var ikke fornøyde. De ville mer enn å måtte bevise og bekrefte seg selv, de ville være en helhet uten at det personlige forsvant. Han talte ord som fikk alle til å lytte. Hans ord oppløste argumentrekker og tankemønstre og reaksjonsformer som sto automatisk og innlært mot hverandre. Profeten viste oss alle hvordan det vi var ikke hadde en realitet bak seg som forsvar. Det vi var av ord, begreper og argumenter var ikke selve virkeligheten. Den inneholdt fortsatt mye u-oppgjort og urensset. Ting ble avklart på nytt igjen. Profeten holdt en verdensomspennende TV-tale. Alle var midt oppe i dette nå og det var akkurat nå dette skjedde. Han forklarte at Gud hadde innført den oppriktelige dualismen, så sendt riddere for å sprengte bevissthetsportene og så benekte det hele, for så å dualisere avklaringen.

Først nå var vi klare, klare for å være de vi egentlig var. Og vi var mennesker, ikke vilje. Nå som vi kunne være det vi er uten baktanker eller skjulte intensjoner, nå som vi kunne være det vi er uten å måtte tenke på en bestemt måte. Vi la alt bak oss og vi fikk tenke og handlefrihet fra en hjerne full av ufullendte følelser som måtte oppgjøres og renses. Alt ufullendt ble ført til sin naturlige konklusjon, hvert argument og hvert begrep fikk sitt naturlige slutt punkt. Alt profeten sa virket rett. Vi trengte ikke å tro på en Gud, men vi kunne godt gjøre det, selv om Gud faktisk eksisterte, vi hadde både valgene og ordene uten at det var en mis-kommunikasjon mellom dem. Vi kunne uttrykke det vi følte og tenkte uten at ordene forrådte oss.

Gud ville bare at vi skulle finne punkter uten tvil og diskusjon eller der det var stimulerende og givende for kropp og sinn. Dette var hverken den klassiske eller moderne epoken, men post auto epoken. Nå var ideer og begreper og meninger ikke noe man trodde på, men noe man lekte med og utøvde noe med. Noe man spilte. Noe man ikke var, men kunne velge og være. Noe man utforsket. Sannheten var ikke noe man trengte for å seire, men noe man trengte for å underholdes. Man lærte ikke om eller av sannheten, man trengte den ikke, men man fikk mening av den som innhold i livet. Ikke sannheten, men menneskene var det egentlige. Man forsvarte ingenting og ingenting beviste noe. Alt var ikke metoder for ett mål. Alt var en felles opplevelsesbank. Profeten kom med ett nytt innhold til livet. Men mennesket trengte ikke å tro på ham alene. Tro på alt istedetfor. For ålt er liv. Livet er i alt. For alt er glede. Nå var kjødet og verden erklært ufarlige. Gud hadde gjort ansvar unødvendig. Det var kjødet og verden som gjorde intelligen og sterk og normal. Alt var ikke tillatt, men det var det ingen som var interessert i og det var heller ikke alltid mulig. Både Gud og djevelen var gleder og sorger. Gud hadde latt gode mennesker dø og djevelen forsvarte de gudløse i enhver tidsalder.

Profeten ble hos menneskene.

Tilslutt kom alle de andre profetene og filosofene og kunstnerne og poetene som hadde tjent Guds mål om av-dualiseringen i den klassiske periode. Ingen av dem representerte sannheten i seg selv, ingen av dem representerte engang sin egen religion, de representerte alle avdualiseringen av menneskene. De var alle metoder for at mennesket skulle oppdage menneskets verden og ikke tro på at noe sto over alt annet, ikke engang det gode sto over noe annet, det måtte konkurrere på like fot. Alle i alle kulturer til alle tider hadde alltid hatt samme mål for øye: at alle skulle være under samme tak uten monopol på å definere sannheter og uten felles sannheter. Bare som noe vi vet og ikke som noe vi må kjempe for å få vite eller noe vi vet men som vi vil tyrannisere andre med, ville vi leve. Tilslutt begynte vi og utforske verdensrommet. Vi dro langt ut i mørket og stjernene. Alle ville oppleve noe nå som livet og døden var ufarlig. Ingen ville moralisere eller belære. Alle levde til de var 300 år gamle. Alle hadde fått det de skulle ha ut av den de var i seg selv og andres øyne. Alle var livets profeter. Alle var både Gud, Profet og Tilhenger. Alle var både fortid, nåtid og fremtid. Ikke være bare begynnelse, midtpunkt eller slutt, men det essensielle fra alle faser. Alle var både seg selv og naboen og unødvendiggjorde dermed den Gyldne regel. Alle hadde rettigheter, men ingen trengte dem. Vi kriget som underholdning og vi bygde templer som ett nytt innhold i livet og sto uskadde opp igjen neste morgen ved å ha fornyet og gjenoppvekket cellene og genene.

Menneskenes mål hadde aldri vært nye verdier, men å avskaffe dem. Nå hadde vi ett nytt innhold i livet og livet var hverken absurd eller meningsfullt, og absurd var ikke irrasjonelt, men behov for sannhet, ikke for å bevise og bekrefte, men for å kunne velge med ord, og tenke og føle med ord. For nå var verdiene underholdning og verdiene var ikke egentlige, menneskene som utspilte dem var egentlige.

Alt er over!

Lenge leve alt!

La meg så tilslutt forsøke å summere opp poengene med denne fortellingen:

Det at vi er ulike grupper og undergrupper i samfunnet begrenser oss til å bruke halve registeret, men det er bare sånn vi kunne eksistere.

Det er gjennom våre begrensninger som er våre egne og gjennom våre forestillinger om hverandre at vi blir til.

De ulike gruppene og undergruppene forsøker å bevise hverandres skyld og uskyld og med flere enn ett sakskompleks og flere enn en bevisbyrde på ett individ så kan man ikke forholde seg til en som skyldig eller uskyldig.

Begge disse poengene er sannheter om den klassiske dualismen i den klassiske perioden.

I fjerdedel oppheves denne dualismen og de to første poengene settes ut av spill.

Nå skal man heretter bruke hele det følelsesmessige registeret og være hverken plante, dyr eller menneske, men være både fortid, nåtid og fremtid. Vi er alt som oss selv.

Denne fortellingen er sammensatt av ulike deler og poenger som har dukket opp filtrert fra psyken, kanskje tilfeldig, kanskje ikke, som så har blitt sydd sammen til en slags helhet. Man får tilgi forfatteren hans manglende talent for å skrive romaner.

Om alle menneskelige følelser og behov og meninger ble ført til sin naturlige konklusjon, om alle tankerekker og handlingsmønstre og reaksjonsformer ikke hadde noe u-avklart ved seg, men fremsto som å ikke være midt oppe i en prosess som river deg i to retninger, men at alt du er er underlagt din egen kontroll og bruk, Da først er mennesket klar for å leve.

Først da er man seg selv og man deler ikke motvillig på seg selv med andre. Andre finner ikke noe i deg som du ikke finner selv eller faktisk ikke er. Andre vet ikke noe om deg som du ikke vet selv. For skyld og uskyld er menneskeslektens hele forhistorie. Fra de tidligste tider ble vi straffet og med en utrolig fantasi i både forbrytelser og straffemetoder. Jussen er både barnealderen og voksenalderen til mennesket. Fordi mennesket er ett vesen som må straffe, fordi det vil være uskyldig, og det vil være uskyldig fordi vi ikke liker det den andre gjør med oss, vårt syn på oss selv og dermed den andre, han utfordrer vår uskyld med sin uskyld, dermed må han være skyldig. Vi vil ikke begrenses men være absolutte. Og bare uskyld er absolutt og bare en kan være uskyldig. Vi må straffe og være uskyldige så ikke andre får noe på oss og kan straffe oss, for da er det jo ikke folk flest som bestemmer lenger, men de som alle hater fordi de er født skyldige; de vet hvordan resten er og hvordan resten burde være, deri ligger deres skyld.

SISTE KAPITTEL

Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de kjempe.
Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de ydmyke.
Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de utøve makt.
Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de føle og ville, mer enn å tenke.

Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de legge slagplaner.

Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de knuse de som var bedre enn dem, i moral, med det de selv var bedre enn dem i, nemlig personligheten sin.

Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de skape overlegne verdier.

Fortsatt ville menneskene være en ting for da kunne de selv komme til himmelen mens alle andre kommer til helvete, og fortjener det.

Vi vil sanse som noe begrenset. Vi vil være et legeme som eldes og dør for da for da lever vi. Vi vil lengte etter himmelen og frykte helvete for da erfarer vi at kjærlighet og hat er sterkere følelser enn tilgivelse, for det gir man ikke til alle.

Vi vil bevise og motbevise. Vi vil argumentere. Vi vil ganske enkelt vinne en diskusjon og regne debatten for ferdig en gang for alle. Vi vil ikke ha noe med deg å gjøre. Vi vil ganske enkelt kunne avvise sånne tapere som deg ved døren, bare snu, du er ikke velkommen her, vi serverer ikke hvem som helst her.

Men en dag skal vi alle spise ved Prytaneion. Det skal være dagen når alle deler det som kan og bør deles og de forbeholder for seg selv det som ikke kan og ikke bør deles. Mennesket utvikler seg, i både linjer og sykluser. Tilslutt, ved et punkt nærmere Omegapunktet, da er alt som tilhørte en side forkastet og det som tilhørte begge sider akseptert. Ingen av oss som lever idag vil oppleve denne dagen, denne måneden, dette året, denne epoken, men vi skal skape grunnlaget for den og være den troende Gudløses skaper. Vi skal bringe alle følelser og erkjennelsesprosesser til sin naturlige slutt og konklusjon og vi skal tømme begrepene for meningsenheter de ikke burde ha. Punktum.

DETTE SKAL VÆRE MOT SLUTTEN AV KONFRONTASJONEN MELLOM WALDEMAR JONATAN OG FREDRIK

Waldemar Jonatan tenkte. Han var skyldig fordi de negative faktene, om det som faktisk hadde skjedd, ildrakeren han hadde rørt i, mens andre fakta, som at Fredrik også hadde vært der bare ble sett på som "Noe annet som skjedde og ikke betydde så mye for den egentlige handlingen". Hva var den egentlige handlingen? Den mest umoralske handlingen? Eller den det var lettest å føle sympati med? Waldemar Jonatan gjettet på det siste. Fredrik fikk lagt skylden på Waldemar Jonatans skuldre fordi hans egne handlinger "Ikke var viktige for saken". Fredrik gjemte sin egen skyld bak anklager om andres skyld og anklagene ble sett som bevis for hans uskyld. Kunne man anklage andre om noe så grusomt så måtte man jo være uskyldig. Han ble den som satte premisset for debatten. Han skapte virkeligheten. Han definerte forholdet mellom dem to.

Gjennom anklagene ble han selv fri. Gjennom anklagene ble han uskyldig. Når han snakket om det Waldemar Jonatan hadde gjort så bevist hans uskyld. En måte og betrakte virkeligheten på oppsto i anklagene.

Det Fredrik fortalte måtte nødvendigvis være sant om det var sjokkerende. Det som kjennetegnet Fredriks type var at de var ofre, ihvertfall anerkjent som ofre, men de var sosialt sterkere enn den skyldige. De forsvarte seg bedre med munnbruk og de fant seg ikke i hva som helst. Bortsett fra det at de ble utsatt for noe.

Den sosialt sterkere var et uskyldig offer fordi hans styrke gjorde det lettere å bruke de sosiale evnene til å vekke sympati og få folk til å støtte din historie.

Den du er, utgjør din skyld og uskyld.

Og den du er, er andre menneskers fortelling om deg. Du er skyldig fordi andre har noe å fortelle og de har noe å fortelle fordi de ikke respekterer deg.

Underkaster du deg andres oppfatning av deg, så er du dum, sa Fredrik. Underkaster du deg andres vilje så får du ikke min respekt, for da er du dum, sa Fredrik til Waldemar Jonatan. Fredrik ville aldri underkastet seg andre, men det trengte han heller ikke, så lenge han ble oppfattet eller hadde blitt oppfattet som alle andre, for det hadde nå endret seg, for når han hadde blitt oppfattet som alle andre så oppsto det en kommunikasjon hvor man kunne diskutere seg bort fra skyld. Man kommuniserte seg høflig og velartikulert bort ifra skyld. Men nå var Fredriks tid over.

Nå måtte han bevise noe og det klarte han ikke for det sosiale spillet hadde andre spilleregler. Nå rettet sympatien seg mot Waldemar Jonatan og hans tilfelle. Skyld var ikke lenger uten angreerett.

Skyld var ikke lenger et bestillingsverk. Skyld er det du er og gjør uten at noen andre kan vri og vrenge på det. Skyld er det du er og gjør - uten en livshistorie og uten en livsnemesis. For da har du skyld - du får det ikke.

Han var dum som underkastet seg og han fikk derfor ikke andres respekt, men det ble likevel forventet at han gjorde nettopp det, underkastet seg. Jeg tar ikke feil selv om du har rett. For din rett tar ikke høyde for min rett og åpner seg ikke opp for mine opplevelser. Hvem er hva om flere var hva? Din rett baserer seg ikke på alle fakta. Din rett har glemt. Din rett er selvgod. Din rett baserer seg på et ønske om å kunne skape et syn på virkeligheten. For uskyld er ikke å overbevise seg selv. Men skyld kan være eller avhenge av manglende selvinnsikt, å ikke vite hvem, hvorfor og hvordan som skjedde, når og hvor. Waldemar Jonatan møtte livsnemesiser gang på gang opp gjennom livet. Det som kjennetegnet dem var at de søkte konflikt for å kunne skylde på andre. "Og så er det ikke lov å lyve om at du har slått meg for å slippe å ha mer med meg å gjøre"! Uskyld er innsikt, for innsikt hjelper deg til å håndtere situasjonen og vinne diskusjonen.

DETTE KAPITTELET ER LAGT TIL I ETTERTID OG
SKAL - SANNSYNLIGVIS - PLASSERES INN HELT
MOT SLUTTEN AV TEKSTEN -

En dag da den unormale taperen våknet opp fra en natt med drømmer han kun følte fornemmelser av, la han merke til at ordene ikke var der. De var ikke borte, han kunne snakke og høre, men de påvirket ham ikke lengre. Muren, og skriket ut av den, som holdt den unormale taperen ute fra autoritetenes dimensjon var brutt ned. Den unormale taperen møtte alle ordene, alle de samme ordene som før: "Drittsekk", "Bølle", "Egoistisk", men han styrket og skjerpet seg på dem istedetfor å svekkes av dem. Gjennom dimensjonshullet så den unormale taperen den realitet som alltid hadde vært holdt skjult for ham og de andre av samfunnets grupper og undergrupper. Den dimensjonen ble holdt skjult for å styre og rettlede befolkningen gjennom retorikken som var noe alle forholdt seg til. Ofrene ble beskyldt for å tro på paranoide konspirasjonsteorier, og hvorfor var det akkurat ofrene for brutalitet og overgrep som trodde på det, jo for å bevare sin makt over dem. Den unormale taperen ble seg selv gjennom et ord som en annen sendte ut som den andre ikke var selv. Ordet var et middel. Ordet skapte ikke en kommunikasjon men en maktstruktur. Ordet skapte en vinner og en taper. Ordet hindret begge i å vise seg for hverandre som det de var. Den unormale taperen ble farget og stemplet av ordet og den andre skjulte seg og sine mål og midler bak ordet. Ordet var positivt, mål og middel var negativt. Ordet løy og ordet forvansket. Den unormale taperen begynte å lengte og drømme ut av ordet, mens den andre, autoriteten, gjorde det han kunne for å hindre at drømmene til den unormale taperen ble oppfylt, og ta over dem om han lyktes, mot alle odds. Den unormale taperen strakk hånden forsiktig inn i den andre dimensjonen og ville kjenne etter hvordan det var der. Skjellsordene haglet ut av åpningen, men han gikk inn likevel. Han gledet seg og følte en enorm lettelse da han kom inn. Øyeblikkelig var han seg selv. Her inne, bak ordenes effekt, var det alle mennesker egentlig hørte hjemme. Her var det ikke noe behov for å kontrollere samfunnsskissene uansett hvem som var en samfunnsklasse i et tiår og i et hundreår, for det kunne jo endre seg. Bare en realitet som lar deg styre deg selv og være bevisst deg selv. Dette var herskere som ikke var herskere. Alle sanne begreper hørte hjemme i orddimensjonen på den andre siden av dimensjonshullet. Men han kunne ikke bli værende her. De ville finne ham. Han så av kartotekskapene at de hadde full oversikt over hvem som hørte hjemme her bak ordene, hvor ordene var mål og middel og ikke realitet, her hvor man brukte ord og ikke mottok ord. Han måtte tilbake. Det siste han så før han forlot ordløshetsdimensjonen var at det var ikke noe tak i denne dimensjonen, det var stjerneklar og mørk himmel, alt var fritt og alt var kjærlighet, alt som bare var drømmer, idealisme og ideologi inne i orddimensjonen hvor man kjempet, var en realitet her inne. Det var et åpent og ledig rom for alle som var tidløse og ikke mottok ordene, der hadde han nå vært. Han hoppet tilbake igjen inn i ord-dimensjonen og mekret straks at han hadde latt noe være ugjort. Han burde forfalsket kartotekskapene så de trodde at han, og kanskje andre, ikke skulle motta ord. Men både høyre og venstresiden i politikken, både de religiøse og de vitenskapelige, både borgerne og kunstnerne - alle var avhengige av å utsende ord og gjøre andre til det ordene uttrykket. Oppdraget hans ville bli vanskelig, om ikke umulig.

All lidelsen, isolasjonen, tenkningen, boklesningen og egenskaper hadde gjort ham tidløs. Den unormale taperen levde i en tidløs verden. En parallell virkelighet til dagens samtidige og tidsbetonte realitet. Nå hadde denne tidløse virkeligheten gjort at han hadde brutt ut av ordenes makt. Det var han, den unormale taperen, som var anti-rasist gjennom sine egenskaper, ikke bare gjennom ordene som dem, borgerne og samfunnets grupper. Det var de som mishandlet barn i gamle dager, ikke han, han var jo mishandlet selv. Når det ikke var noe følelsesmessig eller genetisk i ham som reagerte underkastende på ordene, så var det ikke lenger noe maktforhold, begge partene sto åpent fremfor hverandre. Den unormale taperen var fri. Nå skulle han frigjøre resten av samfunnet.

"Dere er ikke det dere tror dere er"!!!

Den unormale taperen hadde fått tillatelse til å holde flere monologer under demonstrasjoner den seneste tiden.

"Autoritetene former dere med ord, de styrer dere med ord, og de rettleider dere med ord. Dere har ikke gjort noe galt, annet enn å være svake og underkastede, men de vet at slipper dere fri så avsløres det hvordan alt er, illusjonen brister. Da er dere ikke under-sætter lengre men ledere, alle sammen. Og hvordan skal vi da kunne definere noe uten klassesamfunnet? Hvordan skal vi vite hvem som er hva uten alle forskjellene? Selv om denne strukturen ikke lar seg bevise med ord - for hvordan skal den undertrykkede bevise at han er det med de samme midler undertrykkeren bruker mot ham? - (hvordan skal premisset motbevises av argumentasjonen?) - så eksisterer strukturen mellom mennesker. Ordene bare lyver. De bruker ordene for å gi dere en sosial status og en rolle i dynamikken. "Rasist"! ropte noen av tilhørerne mot ham. "Jeg er mer anti-rasistisk enn deg", svarte den unormale taperen. "Du kan ikke være anti-rasist med din sosiale status og din rolle i dynamikken. Tapere er ikke anti-rasistiske", sa den unormale borgeren overlegent. Han var normal i personligheten, men ikke i egenskapene. Slik han og andre med ham var anti-rasistisk i personligheten, men rasist i egenskapene.

"Det er ordene som gjør at dere dyttes i en retning gjennom livet og gjør dere til enten vinnere eller tapere. Det er ordene som gjør at dere får høre hvem dere er, enten vinnere eller tapere, eller en kjempende, med oddsene mot seg. Og det er ordene som gjør at dere beholder den sosiale statusen dere fikk, den diagnosen dere fikk, den politiske merkelappen dere fikk".

Etter demonstrasjonen tenkte den unormale taperen over hvor mye både under, middel og overklassen elsket ordene sine og ville gjøre alt for å beskytte dem. For ordene, tenkte han, er det de er, uten dem forsvinner identiteten og tilhørigheten deres. Uten ord til å fortelle deres historie er de tomme innvendig og utvendig. Uten ord kan de ikke hevde sine interesser. Uten ord kan de ikke bestemme, og de vil alle være en som bestemmer. Den unormale taperen tenkte dette idet han spiste opp gryteretten fra i går og gikk til sengs en halv time tidligere enn han egentlig skulle for å få sove.

Den unormale taperen hadde etter mobbesaken han ble ettertrykkelig og grundig dømt i, og det politiske nederlaget, skrevet et manifest. Dette manifestet skulle etter at han hadde blitt tidløs og blitt ordløs endre samfunnet innenfra. Gjøre dem tidløse og ordløse og slutte og motta ord, slutte og ha en underkastende personlighet overfor ord.

De måtte endre gener. De måtte endre tenke og følesett. Manifestet hans uttrykket alt det de hatet ved ham og seg selv, men uten at ordene i det og tenkesettet bak det, fremkalte noen naturlige kontrollgivende reaksjoner. Han ble raskt kallet inn på kontoret til den lokale politimesteren. Ga han seg ikke med dette manifestvrøvl- et ville han raskt havne i fengsel igjen. Der hadde han vært allerede så der visste han hva som ventet ham. Selv om de hadde ytrings- frihet så kunne ikke samfunnet akseptere dette. Ord trengte vi for å kommunisere med. Skulle vi heller gå rundt og slå hverandre i ho- det med klubber? Var det noe bedre? Rasister hadde forøvrig ikke noen ytringsfrihet. Dette var en bok som hevdet og ha rett overfor samfunnet, og som fikk det og, med humanistiske verdier, ikke volds- romantiske. Dette førte til en krise for den unormale taperen. Han måtte akseptere det andre ga ham beskjed om. Uten motstand. Han måtte tenke utover seg selv og rive seg løs fra sine egne reaksjon- er og sine egne egenskaper, og gjøre dette uten å miste seg selv. Bokmanuset ble inndradd av Staten og den unormale taperen ble med- isinert. Nå hadde han vært stemplet, fengslet og medisineret. Hva mer kunne de gjøre? Innføre straffarbeid? - Han ble sittende fast i en sosial og følelsesmessig gjørme der en svak reaksjon uten ord møtte ett sterkt utgangspunkt med ord. Det skulle ikke komme noe nytt nå lenger, ihvertfall ikke fra bunnen av samfunnet. Samfunnet var alt som fantes og samfunnet var perfekt. Det nye skulle bare un- derbygge samfunnet, ikke så tvil om det. Kreativiteten skulle tas kontroll over. Den unormale taperen merket på kropp og sinn at han ble redusert av isolasjonen etter at bokmanuset ble inndradd og ut- givelsen stoppet. Han var ikke i en maktstruktur lenger, han var ik- ke i konflikt eller i opposisjon, han var satt bort, alt var over. Han følte ikke lengre og han tenkte ikke lengre. Han representerte ikke tidsånden lengre. Han klarte ikke lenger å tenke utover seg selv og klarte heller ikke å rive seg løs fra sine egne reaksjoner og egenskaper. Det idealet var borte. Nå fungerte han bare og han adlød egentlig ikke lengre, han så ikke noe dypere i seg selv og i andre, han bare dømte dem for det hverdagsprosessen tilsa at han skulle gjøre. Der han sto til daglig. Autoritetenes prosjekt med å få ham til å tenke utover seg selv og rive seg løs fra egne reak- sjoner og egenskaper fantes ikke i virkeligheten, det prosjektet fantes bare i hans hode, som minne. Autoritetene ville se ham knu- st og det fikk de. Nå var han ferdig som menneske. Og han hadde ba- re ett saksforhold og ett sakskompleks fordi de lignet: alle handl- et om skyld og uskyld. Hvem var den tapende part? var gjennomgangs- spørsmålet i alle saksforhold og i alle sakskompleks. Men den unormale taperen hadde sett dem panisk for at det at han kanskje hadde flere saksforhold og flere sakskompleks og ikke bare en enkelt historie om skyld og uskyld skulle frita ham for skyld - og gjøre dem skyldige. Hvordan og hvorfor? Ikke fordi de ble forvi- rret, og bare derfor, men fordi skyld var en historie som ble gjen- tatt, endret, samkjørt og sementert. Og uten denne samkjørte his- torien om andre og dermed dem selv - for det var lettere og slå fast og definere noe om andre enn om deg selv først - og holde ham nede med, fantes ingen skyld, de selv kunne godt være likeså skyldige. Skylden lå ikke i historien eller i kjensgjerningene. Da var skyl- den uten en historie, men bare med kjensgjerninger og kjensgjern- inger har vi alle.

Følelsen av å alltid vite best ble overvunnet på veien mot den evolusjonære fjelltoppen, følelsen av å ikke ville ydmykes ble overvunnet på vei mot den evolusjonære fjelltoppen, følelsen av å alltid mangle noe ble overvunnet på veien mot den evolusjonære fjelltoppen, den unormale taperen stred og kjempet og han overvant behov, han utvidet egenskaper, han erstattet reaksjoner. Langvarig prosessering av tanke og følelseslivet gjorde tenkesettet dypere og høyere. Motstanden ble skjerpet og styrket. Han lærte å forstå der han tidligere hadde fordømt, han lærte å ville der han tidligere hadde gitt opp, han lærte å gå i dybden der han tidligere hadde vært overflatisk. Han led over egne standpunkter, led seg utover og forbi dem, og lærte å enten akseptere dem eller motstanderens standpunkter, eller stå igjen tom i ingenmannsland. Sannsynligvis tok Parmenides feil i at "Man ikke kan tenke det som ikke er", fordi som Greker representerte han Systemet og ikke Fantasien. Man kan kanskje ikke tenke det som ikke er, men noe kan godt eksistere selv om menneskets tenkeevne ikke evner å forestille seg det. Samfunnet som helhet og samfunnets grupper og undergrupper overvant følelser, reaksjoner og egenskaper, men samfunnet måtte fortsette å finnes. Og det måtte ha en orden. Og en orden måtte ha vinnere og tapere. Og saksforhold med skyldige og uskyldige. Og der noen var skyldige og uskyldige ville alltid mennesket bare kunne "Tenke det som faktisk er". Parmenides mot rettferdigheten. Borgerne mot forløsningen.